

Leto V. — Št. 15

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA RUDNIKA LIGNITA VELENJE

29. dec. 1964

Vsem članom naše delovne organizacije čestitamo k novemu letu in k uspehom, ki so bili doseženi

Vsakdo je doprinesel svoj delež, vsem izrekamo priznanje. Skupno smo se trudili vse leto in ob novem letu si stisnimo roke in obljubimo si, da bomo v prihodnjem letu še bolj složno skušali uresničiti naše skupne želje!

**Čestitamo
in želimo veliko sreče!**

Centralni delavski svet, Upravni odbor, Rudniški komite
ZK, Rudniški komite ZMS, Upravni odbor sindikata.

Povečane težave na koti 100

Težave odkopavanja krovinskega dela etaže na koti 100 imajo svoj začetek že v mesecu maju in juniju tega leta. Te težave, katerih posledica se občuti še danes, so nastopile pri dokončevanju čela F₁ v skrajnem krovinskem delu etaže, tako imenovanem »škalskem repu«.

Etaža se je v tem času in vse do meseca septembra borila z naslednjimi problemi. Celo F₁ se je nahajalo celo pod svežo krovino ter mu je stalno pretila nevarnost pojava večjih količin metana. Na srečo, do tega ni prišlo, ali so nastopili drugi vzroki, ki so napredovanje čela zavirali in podaljšali njegovo likvidacijo. Zelo dolg odvoz premoga, ki je za to čelo iznašal preko 350 m do zbirnice in samo za čelo 240 m je bil svojevrsten problem za vzdrževanje zaradi nastopajočih pritiskov v medčelnih kanalih in prečnih progah. Dolga pot zraka je povzročevala segretje zraka in nastopanje povečane temperature na čelu, ki je čisto znašala preko 28°C ter s tem zmanjševala zmogljivost delavca, posebno še, ker je preko tega čela prešel ves dim od odstreljevanja predhodnih čel. Zaradi počasnega napredovanja čela, ki je šlo s ciklusom prestavil na pet in tudi šest tretin, so nastopili povečani pritiski na čelu samem in posebno še na izstopnem zračnem potu tega čela, tako da tesarba ni izdržala niti po 24 ur. Ta problem se je potenciral koncem meseca maja in v začetku meseca junija, ko je gornja etaža na koti 101 s čelom E, ki se je nahajalo pred čelom G etaže kote 100, prelom, ki gre diagonalno preko smerne proge v tem delu etaže. Močan pritisk se je razširil ne samo na izstopne proge čel F₁ in G, temveč je zajel tudi ustje glavne izstopne zračne proge za celo krovino. Prišlo je do zastojev odvoza in s tem tudi napredovanja čel F₁, G in F ter daljšanja medčelnih kanalov, posebno še FG kanala, ki je narastel na dolžino 70 m ter EF kanal, ki je narastel na 30 m dolžine. Položaj se je delno poboljšal koncem avgusta, ko je čelo združeno z ostankom čela F₁ prešlo prvi prečnik.

Položaj in prečnik čel zahteva, da se čelo G prej dokonča — likvidira, preden preide čelo F₁ II. prečni, ker bi s prehodom čelo G izgubilo zračenje in odvoz. V ta namen je čelo F₁ namerno zaviralo ter forsiralo čelo G. Problem vzdrževanja dolgih medčelnih kanalov je bil rešen s tem, se je lesena podgrada zamenjala z železno segmentno tračno podgrado, ki se je zelo dobro pokazala.

V drugi polovici meseca novembra je nastopil za čelo G nov problem, to je pojav večje količine metana, ki je že tako zaostajalo čelo ponovno zavrl. Kakšne so posledice tega pojava? Čelo G, ki je koncem avgusta prešlo prvi prečnik se je normaliziralo ter šlo v redni cikel s prestavili, kar je dajalo upanje, da bo omogočeno ga forsirati in dohiteti čelo F, s tem, da se čelo F namerno zadržuje v napredovanju in končno za krajši čas zastavi. S pojavom metana pa se je delo na čelu G močno zavrl. Od 25. do konca meseca novembra je bilo vasko delo na napredovanju zaustavljeno, ker se je delo na razplinjevanju sloja delovišča.

Razplinjenje je izvedeno s tem, da se je celo čelo na gosto navrialo z 5–10 m dolgimi vrtnami premera 30/60 mm ter pojačalo zračenje iz izstopne proge čela z vrtnami dolgimi 30–50 m in premera 60 mm v obliki pahljače na oddaljenosti 5 metrov. Po 6 dneh se je koncentracija metana od 6% zmanjšala na količino, ki dovoljuje nadaljevanje dela, toda pod poostrenimi ukrepi.

Ti poostreni ukrepi se sestoje:

a) V merjenju količine metana. Meritve se vrše zelo pogosto in natančno s pomočjo interferimetra ter varnostno bencinsko svetilko.

b) Odstreljevanje z metansko varnim razstrelivom in trenutnimi vžigalniki.

c) Povečano stražarstvo ob priliki odstreljevanja ter umikanja ljudi globlje v varna območja.

d) Odstreljevanje med izmenami.

Ce po teh fochkah analiziramo delo, vidimo koliko delovnega časa izgubimo in koliko efektivnega dela še ostane. Meritve metana morajo biti zelo vestne.

Meri se metan pred začetkom izmene in to; ozračje čela in izstopni tok zraka pred vrtnanjem, po vrtnanju in pred nabijanjem in neposredno pred odstrelom ter po odstreljevanju. Po tem vidimo, da je odstreljevanje zelo dolgotrajno in da eno takšno odstreljevanje s poštlavljanjem ter

vpoklicem straže in umikom ljudi traja celo uro.

Efekt odstreljevanja je mnogo manjši kakor pri odstreljevanju z običajnim eksplozivom in to iz razlogov; krajše vrtime, manjša polnjenja ter mnogo manjši učinek razstreliva. Cepeljenje nabojev se vrši s peskom — mivko in glino.

Stražarska mesta so zelo oddaljena in znaša oddaljenost do 300 m, najmanj pa 120–150 metrov in iste oddaljenosti se poslužuje tudi strelec, kakor tudi oddaljevanje moštva. Odstreljevanje med izmenami se vrši nadurno.

Ako računamo, da se na izmeno strelja vsaj tri do štirikrat, pridemo do rezultata, da od osemurnega delavnika ostane le 3,5/4 ure za rudarsko delo. To da končni rezultat, da takšno čelo ne more držati ciklus prestavil na tri izmene in da je zelo velik uspeh, ako se ustvarja ciklus prestavil na pet ali celo na štiri izmene.

Ce dobro pretehtamo vso to problematiko in nevarnosti, s katerimi se bore naši hrabri rudarji, jim moramo priznati, da so to pravi heroji dela in da je njihova zavest na zelo, zelo visoki stopnji. Upajmo, da bodo te težave kmalu prebrodene in da bomo naši družbi lahko dali še več ton te dragocene surovine.

Ing. Oblak

V SLOGI JE MOČ

Pusti jesenski mrak se je zgrnil nad šaleško dolino in zapihala je hladna burja, katere nam je prinesla deževje in slabo razpoloženje. Kar kmalu smo morali odločiti letna oblačila in zopet obleči zimske plašče, da se zavarujemo pred muhasto zimo.

Globoko pod zemljo nekje pod Skalami je prav v tem času popolnoma drugače, kot da bi se preselil v vroči mesec julij. Priprave št. 16 in 20 so dobile nalogo, da v čim krajšem času izdelajo dve smerni progi nad zadnjim in prednjim prečnikom v škalskem predelu na k — 93. Prvo progo katero je izdelovala št. 20 je bilo potrebno izdelati za odvoz premoga F-6 cele in je bilo v planu, da se bo izdelovala s PK M-stroje. Drugo pa je izdelovala št. 16 za dostavo materiala in odvoz slabega zraka. Ker pa je to področje pod neodkopano krovino je bilo potrebno zaposliti rudarsko Inšpekcijo v Ljubljani za odobritev izdelave omenjenih prog s PK M-strojem. Nestrno smo pričakovali odgovor in odobritev, katero pa smo dobili potem, ko smo že izdelali približno polovico prog. To res ni bilo lahko kajti čas je bil kratko odmerjen in omenjeni stroj so morale zamenjati rudarske roke mladih složnih rudarjev iz št. 16 in 20. Po izmenah smo se na deloviščih pogovorili o veliki nalogi, ki je bila postavljena pred nas in sklenili smo dogovor za 7,2 m. napredka na dan. Progo so izdelovali s streljanjem in mehaniziranim odvozom. Način podgradnje na št. 16 in s členskimi segmenti na 0,60 m. Na št. 20 pa s 4 členskimi segmenti dolžine 1,6 m in 1,4 m isto na 0,60 m. Obe skupini sta bili obloženi s tremi možmi na izmeno, kateri pa so se dobro razumeli in se za-

vedali postavljene naloge. Lahko bi rekli, da so že pred začetkom dela zavijali roka-ve in krepko prijeli za delo že prvi dan. Iz dneva v dan pa so se metri izdelane proge množili in tudi učinek je naraščal vse skozi do proboja. Ker je primanjkovalo ljudi so si morali večkrat tudi sami spravljati material po progah s temperaturo nad 50°. Med delovnim časom ni bilo dosti časa za pogovore niti za utiranje in sušenje znojov. Vse to se je vršilo le ob kratkem času pri malici in na koncu izmene. Med izmenami je vladalo prijetno složno, delovno vzdušje, ker so se vsi prizadevali za čim večji napredek, kateri pa tudi ni izostal.

Iz mesečnega računa je razvidno, da so omenjene priprave v zadnjih dveh mesecih dosegale povprečni napredek od 0,89 — 1,02 m na dnino.

Na ostalih isto oprmljenih pripravah pa so bili v tem času povprečni učinki 0,65 m dnino. Ravno tako dajem primer tudi pripravo z Jojy-em, kjer je bil dosežen povprečni napredek 0,91 m na dnino.

Smatram, da so lahko z doseženimi učinki za vzgled pripravam na jami — vzhod pa tudi na jami — zapad, da so bili doseženi tako lepi rezultati je pripisati boljši organizaciji in pripravi dela, predvsem je to zasluga prvo pisanih kopačev; Hribar Viktorja, Konduti Kourada, Lesjak Edota na št. 16 in Novak Mirkota, Kopina Rudija ter Lušina Jožeta iz št. 20.

Vodstvo OE priprave izreka javno priznanje in pohvalo vsem delavcem obeh omenjenih priprav in želi, da bi v bodoče dosegli še več takih uspehov, ter z takšnim delovnim zanosom gradili svoj skupni življenjski standard.

*Vsi komunisti
in delovni ljudje
želimo, da bi
tovariš TITO
še vrsto let
vodil
naše narode!*

Osmi kongres ZKJ, katerega se je udeležilo preko 1400 delegatov je v svojih zaključkih nakazal nadaljnjo smer našega

razvoja. Izvolil je 155-članski CK ZKJ. Za generalnega sekretarja Zveze komunistov Jugoslavije pa je bil z velikim navduše-

njem vseh delovnih ljudi Jugoslavije, ponovno izvoljen priljubljeni voditelj naših narodov tovariš Tito.

Naše iskrene čestitke

VIII. kongres je za nami, dobili smo nov centralni komite. V ponos in čast si šteujemo, da je bilo tudi članu naše delovne organizacije izkazano zaupanje kongresa s tem, ko ga je izvolil v to najvišje partijsko telo. Ker stojijo pred novim centralnim komitejem ZKJ velike in težke naloge je zaupanje kongresa novim članom komiteja še toliko bolj pomembno.

Tov.ing. ZOHAR Jože je rojen 12.12.1927 kot sin številne delavske družine. Kot zaveden delavec je med okupacijo tudi on vedel, kje je njegovo mesto. Bil je borec Kozjanskega odreda. Večkrat je sodeloval v mladinskih delovnih akcijah. Prvo pri-

znanje je bilo v tem, da je bil že leta 1947 sprejet v članstvo ZKJ.

Največje priznanje za njegovo delo in družbo-politično aktivnost pri socialistični izgradnji preteklega obdobja pa je izvolitev v CK ZKJ. Prepričani smo, da bo tov. Zohar opravičil zaupanje ZKJ in vseh delovnih množic, ki stojijo za njo in mnogo pripomogel k nadaljnji rasti naše socialistične stvarnosti.

Obenem pa je to tudi priznanje in čast naši delovni organizaciji, ki mu je pri njegovi aktivnosti vedno stala ob strani.

Ing. Zohar Jožetu ob tej priliki iskreno čestitamo in mu želimo mnogo uspehov pri tej častni, a odgovorni nalogi.

DELO EKONOMSKE ENOTE ELEKTRO-STROJNEGA OBRATA

Mislim, da je prav, da ob zaključku letošnjega poslovnega leta pogledamo tudi delo in uspehe, ki jih je dosegel v tem obdobju Elektrostrojni obrat. Skušal bom stvar podati tako, da se bo lahko vsak bralec »Rudarja« pobliže spoznal z delom v naši ekonomski enoti odnosno s problemi s katerimi se bori naš kolektiv v toku leta v borbi za doseganje letnih planskih nalog.

Kot je znano predstavlja naš obrat ekonomsko enoto in kot tak spada v okvir kolektiva Rudnika lignita Velenje. Njegova osnovna naloga je, da vrši večja remontna dela za jamo kakor tudi za ostale obrate. Poleg tega pa vrši v svojih delavnicah tudi večja nova dela kot npr.: izdelava konstrukcije za gumi transporter, pogonskih strojev in povratnih postaj, izdelavo stojk, stropnikov, pogonske verige za enoveržne transporterje itd. ter vsa montažno-inštalaterska dela na objektih družbenega standarda in kapitalne izgradnje. Iz tega je razvidno, da je struktura naših del zelo različna kar pa zahteva tudi primerni strokovni kader. Preden bi prišel na sam problem, bi se še malo ozrl na notranjo delitev našega obrata, ki je bila izvršena na osnovi zakona o decentralizaciji podjetij.

V okviru obrata obstoja, odnosno dela 6 obračunskih enot in sicer: mehanična delavnica, kovaška delavnica, elektro delavnica, vodovodno-toplovodna skupina, RTP in VTS delavnica. Vsaka od teh opravlja svoja predvsem specifična dela in ima s tem v zvezi postavljene tudi svoje planske naloge. Zbir teh pa predstavlja plan dela celotnega obrata.

Ob analizi dela, ki so ga te obračunske enote dosegle v tem letu, smo lahko zadovoljni, čeprav nismo dosegli v celoti postavljenih planskih nalog. Zato pa obstojajo objektivni kakor tudi nekateri subjektivni faktorji. To se predvsem nanaša na obračunski enoti mehanično in kovaško delavnico, kajti ostale enote niso plana samo dosegle temveč so ga tudi presegle. Krivda za izpad proizvodnje v kovaški in mehanični delavnici je v naslednjem: Tako kot je problem kadrov pereč za celoten kolektiv Rudnika lignita Velenje, tako je ta problem pereč tudi pri nas na elektrostrojnem obratu. Pri teh dveh obračunskih enotah še zdaleč nismo dosegli planiranega staleža ljudi. Po planu naj bi znašalo število delavcev zaposlenih v mehanični delavnici 54, v kovaški pa 67. Iz analize pa je razvidno, da smo dosegli povprečni stalež v mehanični delavnici 45 v kovaški pa 50. Razlika med planiranim in doseženim staležem je torej 28 ljudi. Če sedaj pogledamo realizacijo, ki bi jo lahko ustvarili ti ljudje potem vidimo, da tega ne moremo z ničemer nadoknaditi. Lahko rečem, da smo vložili precej truda, da bi to vrzel nekako zamašili. Brez tega truda bi bil stalež še manjši kot pa je sicer. Kvalificiranih ljudi skoraj ni mogoče dobiti, kajti skoraj v vseh drugih delovnih organizacijah so osebni prejemki večji kot pa so pri nas. Upam, da se bo problem osebnih dohodkov kmalu rešil tudi v rudarstvu in zaradi tega lahko pričakujemo večji priliv delovne sile. V zadnjem času smo sprejeli v delovno razmerje največ ljudi, ki so prišli iz jame na prekvalifikacijo in pa nekvalificirane. Za te smo priredili elektro-varilske tečaje in jih s tem usposobili za elektro-varenje

manj zahtevnih del. Po zaključku tečajev so opravili izpit in si s tem pridobili polkvalifikacijo. Ostale pa smo priučili za opravljanje raznih faz dela v serijski proizvodnji. Potreba po delovni sili nam narekuje, da si pač sami ustvarjamo prepotrebni kader.

Tako kot je pomanjkanje delovne sile po eni strani krivo izpadu proizvodnje, tako je po drugi strani temu kriv tudi sam material. Dosežena realizacija materiala je dosti nižja od planirane zaradi tega, ker smo v tem letu uporabili precej neračunskega materiala. Velike težave smo imeli tudi zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala na tržišču, kar je imelo za posledico zaviranje proizvodnje. Poleg tega pa je bila temu v veliki meri kriva tudi struktura dela. Dejansko je bilo izvršeno več remontnih del kot pa je bilo planirano. To pa je narekovala situacija v jami.

Večina naprav je že izrabljenih in je na njih potrebno iz dneva v dan več popravil, kajti rezerv za njih ni. Krivda v izpadu proizvodnje pa so tudi ukinitve nekaterih naročil, ki so bila upoštevana v letnem planu kot npr. izdelava kompletnih transporterjev za Rudarski šolski center itd. So pa temu krivi tudi nekateri subjektivni faktorji. Eden od teh faktorjev se kaže v močno pomanjkljivi organizaciji dela tekom leta pri nekaterih tehnoloških postopkih. Trdim pa lahko, da to ne nosi za seboj kakšnih večjih posledic, kar se tiče nedoseganja planskih nalog zaradi samih težav, na katere smo naleteli pri našem delu. Prav zaradi tega smo lahko z ozirom na vse prej navedeno z doseženim uspehom zadovoljni.

Stanje v ostalih obračunskih enotah je več kot zadovoljivo. Pri njih se je sicer stalež povečal, povečala pa se je tudi storilnost in to v večjem odstotku kot pa je porasel sam stalež. K temu je na eni strani pripomoglo morda nerealno planiranje na drugi strani pa obračunavanje po situacijah, kajti večina del se je tu opravljala za tuje naročnike. Pri tem nastane seveda razlika, kajti mehanična in kovaška delavnica, ki delata samo za jamo obračunavata svoje storitve po dejanskih stroških. Kljub temu pa moramo pohvaliti delo obračunskih enot vodovodne in toplovodne skupine, elektro in VTS delavnice. Oprijele so se prav vsakega tujega naročila in ga tudi v zadovoljstvo naročnika izvršile. Razen tega pa so morale zadovoljiti tudi potrebam rudnika samega kot celote.

Mesečni obračuni realizacije se delajo za vsako obračunsko enoto posebej. Osebnih dohodkov pa se dosedaj še ne računajo po obračunskih enotah, temveč v okviru ekonomske enote. K temu so nas privedli določeni objektivni razlogi. Upam, da bomo lahko že v letu 1965 prišli na obračunavanje osebnih dohodkov po obračunskih enotah in smatram, da je to pravilno. Na ta način bo porasla tudi storilnost, vzporedno s tem pa bomo morali gledati, da bo organizacija dela na takem nivoju, da bo povečano storilnost tudi moč doseči. Vsaka obračunska enota bo gospodarila in razpolagala s tem, kar si bo sama ustvarila. Prepričan sem, da bomo s tem pritegnili k sodelovanju vsakega delavca, kajti pri tem se bo zavedal, da če bo več ustvaril, da bo za to tudi več prejel. Z novim sistemom se bo poživilo tudi delo odborov obračunskih enot, ki so bili do sedaj več ali manj nedelavni. Tudi kar se tiče dela obratnega delavskega sveta lahko rečem, da se je to v zadnjem času zazvelo. Na svojih sejah razpravlja res o vseh perečih problemih, ki se pojavljajo na obratu ter sproti pozorno spremlja delo kolektiva.

V tem času se pripravlja na našem obratu osnutek plana za leto 1965 in to po obračunskih enotah. Upam, da bo dokončan plan res realen in v skladu s planom celotnega kolektiva Rudnika lignita Velenje. Pred nas se postavljajo v prihodnjem letu velike naloge. Te so razvidne iz zbira planiranih potreb posameznih ekonomskih enot RLV. Poleg navedenih potreb pa še niso upoštevana tu dela, ki bodo naročena od strani tujih naročnikov ter dela za kapitalno izgradnjo. Vsa planirana dela nam bo mogoče izvršiti le pod pogojem če bo vladalo med nami ter posameznimi obrati in oddelki sodelovanje.

Obrat bo vršil v prihodnjem letu remontna, nova, ter montažno-inštalaterska dela na objektih rudnika in drugih naročnikov. Težišče del bodo večja remontna dela, proizvodnja konstrukcij transportnih naprav ter jamskega oporja. Zaradi planiranja večje realizacije bo potrebno izpopolniti strokovni sestav delavcev kakor tudi opremo delavnic. Strokovni kader si bo elektrostrojni obrat preko tečajev v glavnem usposobil sam. Poleg tega planiramo razširitev delavnic z dograditvijo strehe med mehanično in kovaško delavnico. S preselitvijo elektro delavnice v bivše prostore RSC pa bo pridobila mehanična delavnica nove prostore za razširjeno in bolj organizirano proizvodnjo.

Na osnovi vseh prej navedenih faktorjev in predvidenega izboljšanja organizacije dela upamo, da bomo v prihodnjem letu zastavljeni plan v celoti izpolnili.

Zevant ing. Anton

Nezgode na 101. etaži

V mesecu oktobru registriramo 7 nezd. Od teh je bilo v bolniškem staležu 4, izgubljenih je bilo skupno 31 delovnih dni. Povprečni delovni staž ponesrečenec na mestu nesreče znaša 7 let, od tega sta bila dva PK ostali pa so bili starejši kopači z daljšim delovnim izkustvom. Vzroki nesreče: 5 neprevidnost, 2 nesrečen primer (padel drobec premoga v oko), 1 neizpravno orodje in 1 popusti stojke.

V mesecu novembru pa je bilo registrirano 7 nezd, od teh je bilo v bolniškem staležu 6 in je bilo izgubljenih 81 dni. Povprečni delovni staž na mestu nesreče znaša 7 let, poškodovani so bili sami kopači. Vzroki nesreč: 6 osebna neprevidnost — preziranje nevarnosti in 1 prerivanje pod šahtom ob priliki izvoza.

Nezgod zaradi neuporabljanja osebnih zaščitnih sredstev ni bilo.

Iz zgoraj navedenih primerov se vidi, da osebna nepazljivost povzroča 90 % nezd. Krivda za nesrečo ni samo poškodovanec, pač pa nosi krivdo tudi njihov predpostavljene, ker je poškodovanca premalo podučil in kontroliral, če dela dovolj varno in po HTV predpisih. Izgleda, da ljudje sami ne čutijo dovolj nevarnosti, katere jim pretijo na njihovem delovnem mestu.

Vsaka nezgoda se mora analizirati dosledno z delavci na licu mesta. Nepravilno izvajanje dela, ogroža sebe, sotovarilec in premoženje. Zato je potrebno neprevidnega delavca začasno premestiti na manj ogroženo delovno mesto po čl. 38 rudniškega HTV pravilnika.

Ing. Merčun Alojz

IZVRŠEVANJE PLANSKIH NALOG

Poleg vseh objektivnih in subjektivnih faktorjev, ki se kot povsodi tudi v naši ekonomski enoti pojavljajo, nam je uspelo redno izvajanje družbenega plana. Raznolikost del, ki jih opravljajo tri obračunske in štiri pomožne enote. Uspelo nam je res realno v celoti zajeti v družbeni plan, jih plansko operativno deliti po mesecih, zasledovati sproti njih izvajanje ter izpopolnjevati načine in metode dela.

Letni družbeni plan ekonomske enote je znašal vrednostno 700.205.000 din in je bil izvršen do konca meseca oktobra v višini 649.705.651 din ali 92,80 %. Kako so izvrševale plan posamezne obračunske enote, je razvidno iz naslednjega.

Obračunska enota lesni obrat je imel postavljen letni družbeni plan realizacije 456.998.000 din ter je istega izvršil do konca meseca oktobra z 395.259.551 din ali kumulativno 90,44 %. Kumulativno je letni plan prekoračen za 7,11 %. Skupno število opravljenih dni znaša po planu 82,05 %, kar pomeni, da je planski učinek porastel nasproti izvršnemu planu za 8,41 %. Obračunski osebni dohodek je dosežen z 91,86 % ali za 1,42 % preko kumulative izvršenega plana, kar predstavlja povečano storilnost dela. Razen skromne mehanizacije v žagalnici se vse delo opravlja ročno, kar zahteva ogromen fizični napor predvsem, če upoštevamo, da se mora delo normalno odvijati tudi v najtežjih vremenskih pogojih. V pričakovanju, da se bo v prihodnjem letu mehaniziralo lesno skladišče in postavila nova žagalnica, se bodo vsi zaposleni na lesnem obratu še z večjim elanom spoprijeli z novim družbenim planom in dosegli še večje uspehe, ki bodo v korist njim samim, kolektivu in skupnosti.

Družbeni plan obračunske enote mizarске delavnice je znašal 57.551.000 din in je realiziran do konca meseca oktobra 59.515.865 din ali kumulativno 105,06 %. Za realizacijo plana je uporabljenih 74,55 % dni ali 8,80 % manj od predvidenega plana, kar pomeni, da je storilnost občutno porasla kar so pa delno pripomogli novonabavljeni stroji in boljša organizacija dela. Strojni park pa je potrebno še izpopolniti, če hočemo, da bo delo še uspešneje potekalo. Za izvršeno delo je bilo črpanega 86,65 % planiranega plačnega fonda.

Obračunska enota kopalnica je vezana v glavnem na plan proizvodnje jamskih obratov. Višina letnega plana znaša 96.897.000 din, od tega je izvršeno 88.066.591 din ali 90,88 %. Za to delo je bilo opravljenih 81,73 % za lezo planiranih dni, odnosno so se z boljšo organizacijo dela zmanjšale dneve za 9,15 %. Planiranega plačnega fonda je porabljenega za izvršeno delo 93,56 %. Delo opravljajo v glavnem jamski invalidi, ki ne morejo več izvrševati težjega fizičnega dela pri drugih ekonomskih enotah.

Pomožna enota za vzdrževanje poslovnih in neposlovnih prostorov je zajeta z družbenim planom v višini 28.907.000 din. Kumulativna realizacija je izvršena v znesku 25.385.689 din odnosno kumulativno 87,81 %. Zato je bilo porabljenih 84,38 % planiranih dni za kar se je dvignila storilnost za 3,45 %. Planiranega plačnega sklada je bilo porabljenega 89,41 %.

Pomožna enota uslužnostne skupine — težakov je tudi izvrševala svoj postavljeni plan. Saj je letni plan izvršila že z mesecem oktobrom z 123,26 %, kvoto 20.415.000 je prekoračila in dosegla 25.164.952 din. Za to izvršitev so porabili 82,80 % planiranih dni.

Pripomniti je treba, da je k tako ogromnemu porastu učinkov prispevala pravilna postavitev akordov in boljša organizacija dela. Za opravljeno plansko nalogo je bilo porabljenega 93,93 % planiranega plačnega fonda.

Pomožna enota remontna skupina bi morala v letu realizirati raznih del v iz-

Pomožno osebje predstavljajo v glavnem čuvaji, vratarji in stražarji, spadajo pa sem tudi uslužbenci razen operativcev v obračunskih in pomožnih enotah. V glavnem to delo opravljajo invalidi in fizično izčrpani delavci. Tudi tam je postavljen družbeni plan v višini 34.515.000 din. Do konca meseca oktobra je realizirano

nosu 20.415.000 din. Dejansko je do oktobra meseca že realiziranih 25.164.691 din ali 123,26 % letnega plana. Za to izvršitev pa je prekoračila planirane dneve za 4,13 %, kar je z ozirom na izvršitev plana opravičljivo. Plačnega fonda je porabila 121,13 % kar opravičuje z doseženo realizacijo.

29.539.635 din. Planiranih dni so porabili 82,80 % plačnega sklada pa 93,93 %.

Nadaljevanje na 6. strani

SAMOSTOJNI OBRAČUN KLASIRNICE IN IZVOZA

Misel o upravljanju z rezultati dela po tistem, ki proizvaja je že precej stara. Mi smo prve decentralizacije in uvajanje samoupravljanja EE pričeli izvajati že več kot pred 6 leti. Pot, ki smo jo v teh letih prehodili, je bila težka, toda lahko rečemo, da tudi uspešna. Jasno je, da se je spričo teh doseženih uspehov v EE kmalu pričela porajati pri naših proizvajalcih misel, da je potrebno iti v tej smeri še dalje in še bolj sprostiti ustvarjalne sposobnosti in energije naših proizvajalcev.

Rudniški izvršni odbor sindikata je na pobudo članov sindikata sklical razširjeno sejo izvršnega odbora in predsednikov sindikalnih odborov ekonomskih enot ter ostalih funkcionarjev družbeno političnih organizacij in vodje ekonomskih enot. Na tej seji se je po poročilu o predlogu prehoda na obračun po obračunskih enotah razvila izredno živahna diskusija. Izmed mnogih predlogov je bil usvojen tudi ta, da naj CDS na podlagi utemeljitev sprejme sklep o prehodu na obračun po obračunskih enotah s 1. 1. 1965.

Toda s tem, ko smo si zadali to obveznost, se moramo zavedati, da nas čaka zelo težko in odgovorno delo, katerega pa bomo uspešno realizirali samo tedaj, če bomo dovolj sposobni pritegniti in angažirati celoten kolektiv. Ni dovolj, da damo našim članom kolektiva samo pravno možnost gospodarjenja z rezultati svojega dela, ampak jim moramo vgraditi v za-

vest potrebe po resničnem sodelovanju in pa občutek odgovornosti.

V EE klasirnica — izvoz so bile tudi kot v ostalih EE formirane obračunske enote že t. l. 1963. Te so bile naslednje: klasirnica, jamski izvoz, jamski transport in lamparna.

Te obračunske enote so v svoji prvi fazi izvolile tudi svoje organe upravljanja, katerih delo pa se je omejevalo samo na reševanje nekaterih problemov, kot na primer: reševanje discipline itd. Ker pa je formiranim obračunskim enotam manjkalo še samostojni finančni obračun, se uspehi ali neuspehi niso mogli dovolj točno precizirati in analognu temu proizvajalce tudi nagraditi.

Zato je na vsak način sledila nujnost, da se čim prej preide na samostojni obračun in delitev dohodka o uspehih posameznih obračunskih enot.

Bistvo te nadaljnje faze razvoja decentralizacije je torej samo v tem, da dodamo sedanjim pristojnostim obračunskih enot še samostojni finančni obračun dohodka.

Menim, da je prehod obračuna po obračunskih enotah zelo pozitiven korak naprej, kar se bo odrazilo ob popolnem angažiranju celotnega kolektiva, predvsem na doseženih ekonomskih uspehih in porastu osebnih dohodkov.

Romih

Izvrševanje planskih nalog

Nadaljevanje s 5. strani

Da so rezultati ekonomske enote oziroma obračunskih in pomožnih enot tako pozitivni je pripisati prizadevnosti celotnega kolektiva ekonomske enote, uspešnemu delu sindikalne in partijske organizacije, predvsem pa organom delavskega samoupravljanja.

Aktivnost teh organov je veliko doprinesla za uspešno delovanje obračunskih in pomožnih enot. Obratni delavski svet je izdal pismeni pripomoček napotil predsednikom obračunskih in pomožnih enot. Napotila so v glavnem zajemala pravice in dolžnosti odborov teh enot.

Enote so obravnavale predvsem: poslovanje obračunske enote z analizo stroškov, doseženih učinkov, izkoriščanja surovin, doseganja dohodka enote, določanje dodatnih dopustov, analiza bolnih in nezgod, dajanje raznih predlogov in odprava pomanjkljivosti.

Z decentralizacijo delavskega samoupravljanja, neposredno prenašanje in zainteresiranost posameznega člana kolektiva pri upravljanju je rezultat boljših učinkov, zmanjšanih proizvodnih stroškov ter večjih dohodkov posameznika, kar se predvsem odraža v proizvodnih enotah.

Da bodo uspehi enot v upravljanju še plodnejši je potrebno dati enotam še več materiala za obravnavo in več pravic v samem odločanju, s tem bomo še bolj zainteresirali posameznega člana, ki bo aktivno sodeloval pri dajanju predlogov in odpravljanju napak.

Problemi ekonomske enote „EFE“

Obrat »EFE« v Soštanju je razmeroma mlad kolektiv, ki je pričel obratovati v letu 1960. Naša del. org. je prevzela ta obrat že v letu 1961 takoj po končani polz-kusni proizvodnji.

V naši del. organ je poleg osnovne dejavnosti zelo razvita tudi gradbena dejavnost, ki dobiva osnovne surovine iz našega obrata »EFE«. Zaradi vsevečjega pomanjkanja stanovanj v tukajšnjem okolju so naši izdelki pomembni činitelji pri pospešeni graditvi stanovanjskega prostora. V zadnjih dveh letih so si naši izdelki utirili pot tudi na področja izven meja našega okraja, zlasti v Maribor pa celo tudi v sosednjo republiko Hrvaško.

Zaradi tako velikega povpraševanja po našem materialu je nastalo pomanjkanje zidnih kvadrov še večje kot ob ustanovitvi obrata. Zato je padla na naš kolektiv večja odgovornost za pospešeno obratovanje, ki naj zagotovi brezhibno proizvodnjo v zadostnih količinah zidnih in radi-lanih blokov.

Obrat zaposluje povprečno 68 delavcev, v katerem je po številu večina ženske delovne sile. Težki pogoji dela z ozirom na ženske delavke nam povzročajo večji procent bolnih kot je stalež bolnih v drugih strokah.

Pri izvajanju vse večjih nalog, ki si jih kolektiv postavlja vsako leto se pojavljajo tudi druge težave, ki zgledajo skoro nepremagljive. Ker je obratovanje v veliki meri odvisno od obratovanja Termo elektrarne Soštanj se tako v samem proizvodnem procesu pojavijo motnje, kadar

je TE v remontu ali da obratuje z minimalno kapaciteto. Če pogledamo dinamiko proizvodnje v TE in dinamiko proizvodnje v obratu »EFE« potem ugotavljamo, da je ta dinamika v obratnem razmerju. Zato bo ena prvih nalog urediti minimalni prostor za potrebno zalogo pepela, ki ga potrošimo dnevno do 110 ton. Tudi strojnemu vzdrževanju bo treba posvetiti več nege in bolj skrbnega vzdrževanja. Materiali, katere oblikujejo naši stroji so po svojem karakterju zelo ostri in tako povzročajo zelo velike obrabe na izpostavljenih strojnih delih. Izkušnje iz preteklosti so pokazale, da je treba službo vzdrževanja strojev stalno krepiti z nenehno skrbjo za kvalitetno vzdrževanje in izvajanje popravil.

Če pogledamo rezultate proizvodnje v preteklih treh letih vidimo, da se je ta iz leta v leto stalno dvigala — zlasti v tekočem letu. Če primerjamo našo proizvodnjo v letu 1962 z 100 je v indeksu izražen napredek proizvodnje v naslednjem:

Leto 1962	1963	1964	1965
Op. enot nf.			
9,486.000	10,047.000	13,000.000	16,500.000
% 100		105	138
—		100	102
			103

Zgoraj navedene številke kažejo, da je kolektiv v letu 1963 pokazal sicer lepe proizvodne rezultate, da pa si je zadal v letu 1965 še večje naloge. Iz plana za leto 1965 je razvidno, da bo treba tudi v prihodnjem letu, krepko analizirati stanje v obratu in z novimi organizacijskimi prije-

mi poiskati še precejšnje rezerve, če hočemo, da bomo dvignili produktivnost na postavljeni plan.

Člani kolektiva se zavedajo resnosti postavljenih nalog, kar se odraža na delovnih sestankih, ker je sodelovanje poedincev večje kot v preteklosti. Z večjo skrbjo za varnost dela in večjo pažnjo posameznikov so se zmanjšale boleznine od 15,06 % na 6,8 %.

Za zaključek je treba omeniti, da so člani kolektiva na DELOVNEM ZBORU izrazili pripravljenost, da sprejmejo vse planske obveze s pogojem, da se doseže nemoteno obratovanje strojev in da se nabavi osnovne surovine v zadostnih količinah.

Vodja EE »EFE«:
(Stojan Ciril)

»Rudar«, glasilo delovnega kolektiva RLV — Urejuje uredniški odbor: Stefan ing. Zago-ričnik, Rudi Kotnik, Ljubo Na-raks, Ivan Fece, Jože Tekavec — Glavni urednik: Jože Tekavec — Izhaja dvakrat mesečno — Tiska CP Celjski tisk — Celje — Cena 20 din.

LETNA KONFERENCA RK ZKJ

Dne 20. decembra 1964 je bila v dvorani kulturnega doma Velenje redna letna konferenca Zveze komunistov velenjskega rudnika.

Konferenca sta se udeležila člana Centralnega komiteja ZKJ tov. Franc Leskošek-Luka in Zohar ing. Jože, ki je bil izvoljen na 8. kongresu ZKJ iz vrst naše-

1. Aljaž Jože
2. Debeljak Jože
3. Fišer Mimica
4. Felicijan Berto
5. Grebenšek Ciril
6. Hudomalj Emil
7. Kotnik Rudi
8. Kovačič ing. Tone

Delovno predsedstvo z zanimanjem sledi številnim razpravam

ga kolektiva. Poleg omenjenih je konferenci prisostvoval tudi član Centralnega komiteja ZKS tov. Simonič Franc, ter še vrsto drugih predstavnikov gospodarskih in družbeno političnih organizacij.

Konferenca je kritično in dosledno analizirala delo organizacije Zveze komunistov v preteklem obdobju, in nakazala vrsto nalog, ki čaka organizacijo ZK v prihodnosti. Poudarjeno je bilo, da mora organizacija Zveze komunistov prilagoditi svoj program dela po smernicah 8. kongresa ZKJ.

Konferenca je prav tako izvolila nov rudniški komite, ki šteje 15 članov, izvoljeni pa so bili naslednji tovariši:

9. Leban vlado
10. Mravljak Oto
11. Mlač Ivan
12. Mrzel Alojz
13. Silih Karel
14. Stajner Ivan
15. Verdev Franc

V revizijsko komisijo RLV pa so bili izvoljeni naslednji:

1. Korenič Alojz
2. Rahten Erno
3. Zohar Valči

Celotni material iz konference bo objavljen v naslednji številki »Rudarja«.

Letne konferenče so se udeležili tudi najvidnejši predstavniki našega političnega in družbenega življenja

Tov. Simonič Franc, član CK ZKS med govorom

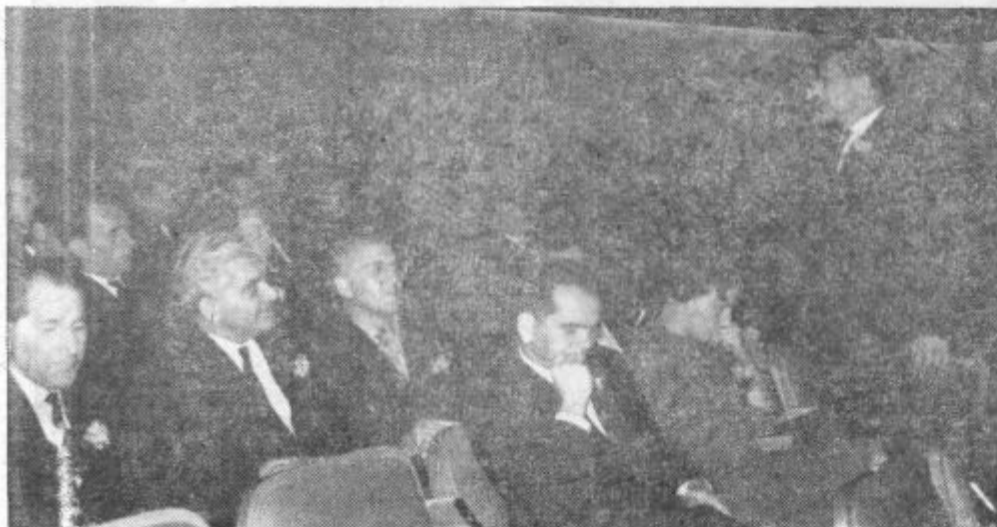

Tudi predstavnik mladine je sodeloval v razpravi

PROBLEMATIKA ZRAČENJA JAME VZHOD

Da se zračenje jame vzhod iz leta v leto slabša, občutimo vsi, ki smo v jami zaposleni. Vzrokov za to je več. Glavni vzrok, da zračenje jame vzhod ni takšno, kot si ga želimo to jeozko grlo izstopnega zračnega šahta z neustrezno kapaciteto ventilatorja. Tu je treba iskati vzrok, ker se nam v zračnem sistemu jame vzhod pojavlja jo motnje, ki nam kvarijo zračenje. Te motnje so kroženje zraka iz izstopne struje nazaj v vstopno, kar občutno slabša kva-

ženje zraka, imeli bi možnost povečati količine zraka v zračnih oddelkih, kjer bi bilo to potrebno. Omeniti je treba, da bi s tem ukrepom lahko zračili etažo v pripravi samostojno, česar si pri sedanjih količinah zraka ne moremo privoščiti. Sedaj se topel in z vlago nasičen zrak spušča v vstopno zračno strujo gornje etaže, kar nam občutno slabša zračenje te etaže. Poleg navedenih vzrokov je treba poudariti vzdrževanje zračnih poti, predvsem med-

Ing. Jože Zohar se je na konferenci zahvalil za zaupanje, ki so mu ga izkazali naši člani ZK — s tem, ko so ga izvolili za delegata VIII. kongresa

lito vstopnega zraka. Zaradi dolgih in stisnjenih zračnih poti se nam večajo kratki stiki, predvsem v transportnih progah, kjer je oteženo tesnenje zračnih vrat. Vse te motnje v zračnem sistemu si služba zračenja prizadeva odpravljati in je ponekod tudi uspela. Tako smo z vzpostavitvijo vstopne struje izpod starega šahta uspeli nekoliko povečati količino zraka in odpraviti, oziroma zmanjšati kroženje zraka po severnem in južnem vpadniku. S premeščanjem ventilatorjev na etažah smo odpravljali kratke stike, kjer je bilo zračenje najbolj kritično. Omeniti pa je treba, da so bile to rešitve kratkotrajnega značaja in da od njih ne moremo pričakovati bistvenega izboljšanja.

Nove težave bodo nastopile s pričetkom odkopavanja severnega krila na K + 93. Zaradi odkopavanja pod svežo krovino pričakujemo tu večjih ekshalacij metana in ogljikove kisline, zaradi česar bo treba zračenju tega oddelka posvetiti posebno skrb.

Predvideva se, da bo treba v ta oddelek dovajati okrog 800 m³ zraka na min. Zato nastopi vprašanje, kje dobiti tolikšne količine zraka pri tej zmogljivosti glavnega izstopnega ventilatorja. Vprašanje izstopnega ventilatorja se rešuje že precej časa in se še do danes ni rešilo. Izdelanih je bilo že nekaj variant v svrhu izboljšanja zračenja, vendar se ni nobena od teh osvojila. Nastopil pa je skrajni čas, da se vprašanje zračenja jame vzhod uredi. S povečanjem zmogljivosti izstopnega ventilatorja bi v prvi vrsti odpravili škodljivo kro-

želnih kanalov, ki so zaradi stisnjenih profilov velika ovira zraku. S prodiranjem v večje globine se nam pojavlja vedno več faktorjev, ki nam kvarijo jamski zrak. Številčno se nam večajo ogrevi, večajo se nam upori, pojavljajo se nam vedno večje ekshalacije škodljivih plinov, kar pa terja novih količin zraka. To so problemi, ki stojijo pred nami in katere bo treba v bližnji bodočnosti rešiti. Za rešitev tega problema pa bodo potrebna gotova finančna sredstva, katerih pa nam ne sme biti žal, posebno če so namenjena za tako nujno rešitev problema, kot je to zračenje.

Brinovšek

Naselje »Zagrad«, ki stoji za velenjskim gradom, t. j. podaljšek Ljubljanske ceste, je široki javnosti še malo znano! Vedo pa za istega obiskovalci velenjskega gradu. Tu so si delavci in uslužbenci zgradili zasebne enostanovanjske hišice, v želji da po trudapolnem delu v miru preživijo svoj prosti čas, proč od mestnega vrveža.

Velenjčani so poznani po prostovoljnem delu. Tudi naše območje, čeravno odmaknjeno od mestnih parkov in modernih zgradb, ne zaostaja.

Zgradili smo si električno omrežje na svoje stroške. Žal pa je napajanje z električno energijo izpod kritike, saj ne moremo uporabljati sodobnih električnih aparatov.

Velenjsko predmestje »ZAGRAD«

Glavni problem je bila dohodna in dovozna pot, če jo tako imenujemo. Tu so se izkazali stanovalci s prostovoljnim delom. Saj je bilo opravljeno preko 1000 prostovoljnih ur. So posamezniki, ki so prekorčili 100 ur. Žal pa se še najdejo taki, ki stojijo ob strani, češ: saj jaz te ceste in poti ne uporabljam.

Komunalna uprava do sedaj ni imela razumevanja. Edino rudnik lignita Velenje, je priskočil na pomoč z odpadnim materialom iz kamnoloma, za kar se najiskreneje zahvaljujemo. Zahvala gre tudi Stanovanjski skupnosti Velenje ki nam je dala finančno pomoč za prevoze.

Zelimo si zgraditi in napeljati vodovod, kar pa je vezano na visoka finančna sredstva. Končno pa bo treba nekaj ukreniti, ker tudi stanovalci tega območja prispevajo v tozadevne sklade.

Jelen Alojz

Dupisujte

V NAŠ LIST

Problematika jamske mehanizacije v jami vzhod

V poletnih mesecih letošnjega leta se je pokazalo, da obračunska enota jamske mehanizacije, ne zadovoljuje vsem potrebam, katere potrebuje jama za popolno izkoriščanje proizvodnih kapacitet. Kot posledica tega stanja v OE se je pokazalo, da so zastoji na transportnih napravah narasli preko normale in da montažna ter remontna dela v jami ne potekajo normalno.

Vzroki, kateri so vplivali na takšno stanje so objektivni, vsekakor pa v veliki meri tudi subjektivnega izvora. Začetali smo si nekaj smernic in analizirali nekaj problemov. Na zadnji seji obračunske enote smo zavzeli tudi nekaj sklepov, katere moramo čimprej realizirati.

Ce naštejemo vzroke teh problemov bi bili naslednji:

1. Večja obremenitev mehanizacije vsled številčno večjega stanja transportnih naprav v jami in s tem povečanje obremenitve elektro naprav.

Vgrajene dolžine transportnih naprav v jami:

Leto	Dvoeverni tr.	Enoverni tr.	Gumijasti tr.	Skupno	Procent
1961	1.680	750	2.700	5.130	100 %
1962	2.100	800	3.250	6.150	120 %
1963	2.400	920	3.850	7.170	140 %
1964	2.800	1.050	4.080	7.910	154 %

Povečanje obremenitve elektro naprav:

Leto	kWh/tono	kWh/leto	%
1961	1.95	4.051.060	100 %
1962	2.12	4.848.460	120 %
1963	2.20	5.707.310	142 %
1964	2.49	4.917.350 (do X)	163 %

2. Povprečno mesečno popravljeno železno oporje:

Leto	Stojke	TH loki	TR loki	Skupno	%
1962	960	4.699	—	5.659	100 %
1963	1015	5.192	1272	7.477	132 %
1964	1208	3.617	5011	9.836	173 %

Kakor je iz tabele razvidno je popravilo železnega oporja poraslo za 73 % od leta 1962. Moramo pa reči, da se postrojenje za popravilo železnega oporja ni bistveno spremenilo. Če sklepamo, da bo popravilo žel. oporja v naslednjih letih proporcionalno raslo ali se bo celo vsled vse večjih globlin in pritiskov povečalo, je ena od nalog obračunske enote tudi, da reši ta problem, ker do sedaj je bilo v to vloženo vse preveč nadurnega dela.

3. Zastarelost transportnih naprav zahteva večja remontna popravila. Po sedanjem klasičnem načinu popravila, jamska delavnica s svojim postrojenjem ni v stanju izvršiti. Zaradi tega bi bila ena od nalog tehniškega osebja jamske mehani-

zacije reorganizirati delo v jamski delavnici. Izdelati bi bilo potrebno še manjšajočo tehniško dokumentacijo in s pomočjo le-te forsirati kvalitetnejše popravilo v zunanjih delavnicah in potem držati stalno zalogo popravljenih strojnih delov.

Stalno je treba slediti defektom in s pomočjo tehniških izboljšav odpravljati tiste, ki se večkrat ponavljajo v isti obliki, saj vemo, da nekatere transportne naprave konstrukcijsko ne odgovarjajo našim jamskim prilikam.

Pri strojnem parku kakršnega ima naša OE igra eno od pglavitnih vlog tipizacija. Tako bo nujno delati tudi v tem pogledu, saj s tem mnogo zmanjšamo potreben rezervni material in lahko v slučaju defekta istega hitreje odpravimo.

Vsled težjih pogojev transporta v skrajni talnini je nujno preiti na ekonomičnejši in sigurnejši prevoz z dvovernimi transporterji, zato bi bilo nujno v naslednjih letih zagotoviti dobavo istih.

4. Delovna sila

Jamska mehanizacija ima trenutno 275 ljudi. Za leto 1965 naj bi bil predviden plan 295. Povečanje staleža oziroma izvršenih dni je nujno potrebno vsled:

a) Povečanja elektro-strojne opreme v jami (prikazano pod točko 1).

b) Povečanja remontov na elektro-strojnih napravah in železnem oporju (prikazano pod točko 2 in 3).

c) Vsled težjih montanističnih pogojev (dvigovanja, tal. pritiski) je nujno pajačati dežurno službo.

d) Zmanjšanje nadurnega dela.

V letu 1965 je znašalo nadurno delo 12—14 %, v letošnjem letu pa se je gibalo takole:

Januar 13 %;
februar 15,1 %;
marec 17,2 %;
april 14,5 %;
maj 16,5 %;
junij 11,2 %;
julij 11,8 %;
avgust 10,1 %;
september 10,5 %.

Procent nadurnega dela je vsekakor še prevelik, kar pa bomo lahko zmanjšali, poleg povečanja delovne sile tudi s tem, da bomo časovno zamaknili dežurno službo in s tem rešili medizmensko delo.

Kako se je dvigal stalež jamske mehanizacije je razvidno iz spodnje tabele:

Leto	Povpr. stalež	%
1961	182	100 %
1962	210	116 %
1963	235	129 %
1964	268	147 %

Iz že prej podane tabele vidimo, da se je porast elektro strojne opreme dvignil za 53 %, popravila žel. oporja za 73 % obremenitve el. naprav za 63 % dočim se je stalež jamske mehanizacije dvignil samo za 47 %. Zaradi tega bo nujno, zagotoviti

si tak način dela, da bomo lahko sledili š sorazmerno manjšo delovno silo, hitremu porastu mehanizacije.

5. Pomanjkanje rezervnih delov.

Problem rezervnih delov in ostalega reprodukcijskega materiala je vedno bolj pereč, zato ker se dobavitelji ne držijo pogodbenih rokov. V letošnjem letu smo imeli velike težave in to kljub pravočasnemu naročilu od strani RLV — z naslednjim materialom:

- Veznice za RB verige — Tovarna verig Lesce;
- Kvalitetni vijaki M 20 X 75 za verige RB — Tovarna verig Lesce;
- Ležaji 22217 za povratne EB — uvoz »Metalna«;
- Kabli GN 50 (I. polletje) — Rudar Zagreb;
- Elektromotorji 40, 14 kW — Rade Končar;
- Zarnice 125 V (I. polletje)
- Jeklene žične vrvi ϕ 16 (v IX. 64);
- Zlebovi za RB-620 — Metalna;
- Sklopke Voith 422 — Metalna;
- Reducirani zlebovi za KB — Metalna.

Manjka tudi pogonskih zvezd za transporterje RB-620. Segmenti za iste so naročeni v »Litostroju« vendar dobavo ni pričakovati pred II. polovico leta 1965. Pločevina za izdelavo istih v RSC je naročena že od začetka letošnjega leta vendar do sedaj še ni bila dobavljena.

Izdelan je bil pregled potrebe kritičnega materiala za leto 1965 in določene minimalne količine, katere morajo biti na zalogi v glavnem skladišču. Le teh naj bi se nabavna služba striktno pridržavala, saj vemo, da smo imeli v letošnjem letu velike težave s tem materialom.

Jamska mehanizacija v jami obratuje z nezadostno rezervo, kar stalno povzroča težje in daljše zastoj (elektro motorji, transformatorji). Stroji se v delavnicah ne pregledujejo in ne vzdržujejo kot bi bilo potrebno, saj se čisto samo prestavijo iz delovišča na delovišče brez da bi bil izvršen delavniški pregled. Obratovanje s tako minimalno in nezadostno rezervo v strojih in elektro napravah (dvoverni transporterji, el. motorji, vrtni stroji, transportni gumi trakovi) kot je bilo v letu 1964 je iz ekonomskih in obratno varnostnih razlogov nepravilno. Zato bo potrebno v letu 1965 angažirati nekoliko večja sredstva amortizacijskega vzdrževanja, kot v letu 1964.

7. Strokovno znanje.

V jami so precej specifični pogoji dela, ki zahtevajo od kvalificiranih ljudi tudi gotovo teoretsko znanje in iznajdljivost, ki se nanaša v večji meri le na pogoje dela v jami. Tako se novinec, ki pride v jamo le težko znajde na svojem delovnem mestu, ker so mu neznane vse okolnosti. Sedaj imamo za uvajanje novincev posebno skupino. Ti ljudje so eden od dva meseca pod stalnim nadzorom, da se postopoma po strokovni strani uvajajo v delo. Vsekakor pa bo v tem pogledu treba narediti še več, saj vemo, da gotov procent ljudi, ki so že po več let pri mehanizaciji ne obvlada še vseh stvari, tako kot bi bilo potrebno.

Gostenčnik Vinko

OD IRŠ DO RŠC

Rudnik lignita Velenje je v svoji perspektivni politiki razvoja svoje prizadevanje usmeril zagotavljanju dovoljnega števila rudarjev, posebno pa njihovi primeri strokovni in splošni izobrazbi. Kampanjsko pridobivanje delavcev, posebno še, ker ti niso bili takoj sposobni, da se vključijo v proizvodni proces je narekovalo ustanovitev neke organizacije, ki bi se ukvarjala samo s pridobivanjem in usposabljanjem potrebnih ljudi za razvoj rudarske proizvodnje. S tem smotrom je v letu 1958 ustanovil Industrijsko rudarsko šolo. Skupina starejših, v jami najbolj izkušenih rudarjev je prevzela to težko in odgovorno nalogo. Že takoj v začetku je

število najboljših kopačev povečane potrebe šole. Deloma smo sicer ta problem rešili s prvimi absolventi naše šole, ki so se pred kratkim vrnili iz vojske.

Ti tovariši najbolj ustrezajo namenu šole, ker so se sami vzgajali v tej šoli. Praksa nam narekuje, da moramo inštruktorje v bodoče izbirati le med absolventi šole, ki so odslužili vojaški rok. Da bi naše vzgojne smotre v letu 1963 lahko dosegali, moramo zaradi velikega števila rudarjev-učencev v I. letniku nujno povečati stalež inštruktorjev.

Praktično usposabljanje mladega rudarja se pretežno odvija na delovnem mestu v jami. Izkušen kopač-inštruktor in

gramu gre preko vseh del od tesarbe, priprave, pridobivanjem premoga in opravi na mehanizaciji. S časom se postopno večja tudi učenčeva sodelležba pri ustvarjanju materialnih dobrin, kar je na eni strani vzgojni smoter na drugi strani so s tem v večji meri zagotovljeni materialni viri potrebni za obstoj šole. V tekočem letu je šola dovršilo 39 mladih kopačev in 30 pomožnih kopačev. Pri usposabljanju tega števila ljudi je bilo proizvedeno še 338.000 ton premoga.

V naslednjem letu predvidevamo z ozirom na naše perspektivne potrebe, da bomo na novo vpisali okrog 350 učencev. To povečano število bo terjalo tudi večje število delovišč za praktično poučevanje. Na šolskih deloviščih se bo v naslednjem letu predvidoma proizvedlo 350.000 ton premoga. Zaradi vse večjega širjenja Rudarskega šolskega centra in krčenja odkopne fronte v jami vzhod, smo v naslednjem letu dolžni pospešeno odpreti šolsko jamo Skale. Šolski rudnik Skale nam bo omogočil dosledno izvajanje progresivnih vzgojnih principov in zagotovil potrebno število ljudi za poučevanje mladih rudarjev.

Pri naših prizadevanjih, da pridobimo in usposobimo za kolektiv Rudnika Velenje dovolj in vsestransko zadovoljujoče ljudi se obrača kolektiv šole tudi na vse ostale, ki posredno lahko pripomorejo našim uspehom.

Vsakemu rudarju v jami, ki kakorkoli pri odnosu do učencev pokaže tovariški odnos, mu vošči prijazno besedo, ga skuša razumeti posebno v začetni dobi, bomo vsi štelili močan prispevek pri naših skupnih smotrih. Vsaka neprimerno izrečena beseda starejšega rudarja ali neprimerno vedenje ima na mladega človeka zelo močan negativen vpliv. Omenjeno prizadevanje ostalih rudarjev v jami je potrebno zaradi tega, ker imajo učenci vsakodnevno in neposredno kontakt skoraj z vsemi rudarji v jami.

Dosedanji rezultati, 280 absolventov, vse večje potrebe po dobrih kadrih v proizvodnji, nam narekujejo razvijati in utrditi šolo v obliki in na način kot ga imamo danes, upoštevajoč še progresivne principe vzgoje. V tem imamo močno zagotovilo za soliden razvoj rudnika in ustrezno rast splošnega standarda naših občanov.

Veselo v novo leto

bil postavljen koncept vzgoje mladih ljudi na delovnem mestu, katero pa se določenim številom dni dopolnjuje s teoretičnim poukom. K takemu načinu izobraževanja je vodilo prepričanje, da se človek nauči nekega dela najbolje, če neposredno sodeluje pri njegovi izvedbi. S tem se že v času šolanja dobro privadi na posebno delovno okolje svojega poklica. Ta metoda izobraževanja na delovnem mestu je vzgojno in ekonomsko utemeljena, saj se lahko prepričamo na uspeh naše šole v šestih letih delovanja. Od dvajsetih inštruktorjev ter 60 učencev rudarske stroke ob ustanovitvi, se je šola do danes razvila v šolski center s skupnim številom 170 vzgojiteljev-inštruktorjev ter 740 učenci. V šolskem centru je zaposlenih še preko 100 ostalih sodelavcev, ki niso neposredno v vlogi vzgojiteljev-inštruktorjev. Šolski center združuje danes rudarsko poklicno šolo (473 učencev), rudarsko tehnično srednjo šolo (58 učencev), šolo pomočnikov kopačev (30 učencev), šolo rudarjev strojnikov (70 učencev) in električarsko ter kovinarsko šolo (110 učencev). V šolskem letu 1963 smo zaradi perspektivnega širjenja rudnika povečali vpis v rudarsko stroko od prejšnjih 60 na 300. Ta hiter razmah je zaostрил v neki meri problem pomanjkanja inštruktorjev. Rudnik je iz svojega staleža težko izločil ustrezajoče

učenec delata skupaj. Postopno dobiva učenec od inštruktorja delovne izkušnje in spoznava prilike v jami. V učenem pro-

Kako se izobražujemo?

Tako kot vsako leto, smo tudi letos pričeli s strokovnim izobraževanjem, kasneje bomo začeli pa še z družbeno-ekonomskim izobraževanjem v naši delovni organizaciji.

Kot je znano, smo v tem letu ponovno pričeli z organiziranim in sistematičnim sprejemanjem novih delavcev za jamo, uvajanjem istih na delovnih mestih itd.

To naj bi bila poleg ostalega tudi osnova za strokovne tečaje za pomočnike kopačev, in kasneje za kopače.

V sredo, 16. decembra so se že pričeli tečaji za kopače. Prijavljenih je preko 150.

V prihodnjem letu pa se bodo pričeli še tečaji za pomočnike kopačev, in to v dveh skupinah. V prvo skupino bodo vključeni nakladalci (nekvalificirani delavci), ki že daljši čas delajo v jami, v drugo pa oni, ki so šli skozi uvajalni seminar in uvajanje po delovnih mestih na čelu, pripravi ali vzdržbi.

Prav tako se pripravlja program za strokovni tečaj vrtačev v jami in lesno stroko za delavce na zunanem obratu. V teku je pripravljajna šola za višjo šolo (prva stopnja fakultete) strokovnih učite-

ljev, ki jo skupaj z RŠC in delavsko univerzo Velenje organizira Pedagoška akademija iz Maribora.

Nujno pa je potrebno razmisliti še o strokovnem izpopolnjevanju drugega kadra pri nas. Predvsem mislim na vodje čel in vodje oddelkov, ki dobivajo iz dneva v dan pomembnejše mesto v organizaciji in vodenju dela. Posebno v tem času, ko prehajamo v jami na popolnoma decentralizirano obračunavanje po obračunskih enotah. To izpopolnjevanje pa mora biti nujno povezano z delom oziroma strokovnim znanjem ter družbeno-ekonomsko problematiko naše delovne organizacije.

Izdelani so tudi že okvirni programi seminarjev za člane stalnih komisij pri centralnem delavskem svetu, ki se bodo predvidoma začeli januarja prihodnjega leta.

Da bi pa vse to, kar sem navedel, res služilo pravemu namenu, je potrebno, da posamezne ekonomske enote o tem razmislijo ter postavijo to problematiko, ki vsekakor ni majhna, pred svoj delavski svet, on pa naj zavzame svoje stališče in postavi zahteve, ki se morajo realizirati.

Valenčak Milan

INVALIDI - NAŠA SKRB IN PROBLEM

Dejavnost delovne organizacije RLV s svojim karakterjem spada med tiste, pri katerih je na delovnem mestu možnost poškodb, bolezni in podobno - relativno največje. Zaradi tega je logično, da je število, oz. procent ljudi, ki so se poškodovali, oz. zboleli na delovnem mestu precej visok. Interes naše družbe, konkretno pa našega podjetja, pa je da nudimo našemu delovnemu človeku boljše delovne in življenjske pogoje. Nikakor tu ne smemo pozabiti na tiste delovne tovariše - rudarje, ki jim je nadaljnje delo pri osnovni dejavnosti zaradi poškodb ali bolezni onemogočeno. Vso skrb in pažnjo moramo posvetiti, da tem našim tovarišem damo možnost prekvalifikacije ali pa jim zagotoviti sredstva, ki bi jim omogočala normalno življenje.

Vse to pa ni lahko urediti z ozirom na tako veliko število invalidov. Samo pogledmo, da je na rudniku 362 delovnih invalidov. Realno pogledano, bi rabili v naši gospodarki organizaciji potemtakem tudi 362 za invalide primernih delovnih mest. To pa je problem vseh nas. Z ozirom na ogromno število invalidov in na diagnoze, ki so praktično pri vsakem izmed njih različne, bi na vsak način rabili bolj pestro izbiro njihovih ustreznih delovnih mest. Vso to skrb invalidi zaslužijo, saj so svoje zdravje tako rekoč pustili v jami. Kdo je kriv, če jih kar 42 boluje na hrbtenici, 34 na astmatičnosti in revmi, 61 na boleznih in poškodbah rok in nog, 15 na oslavljenem vidu in 14 na oslavljenem sluhu. In koliko je še vseh ostalih, katerih bolezenski karakter ni tako rudarski. Očitna je velika 4-kratna razlika, ki jo imajo bolezenske diagnoze napram A poškodbam. B poškodbe so v razmerju z vsemi ostalimi diagnozami pri naših invalidih številčno skoraj nepomembne.

Delovna mesta, na katerih invalidi opravljajo svoja ustrezna dela, morajo torej biti na poseben način posebno izbrana. Znano pa je, da pri rudniku takih delovnih mest ni ravno preveč na izbiro, ker pri vsem tem ta dela v večini primerov ne morejo imeti velikega fizičnega in strokovnega poudarka, so zaradi tega tudi manj plačana. Družba daje invalidom raz-

liko med plačo, ki so jo spremljali na starem delovnem mestu pred invalidnostjo in na mestu, ki jo sprejemajo na novem delu. Ker ne sme biti samo suho odštevanje obeh tarifnih postak, je naša organizacija sklenila, da bo prekinila s to šablonsko računico in tako že dalj časa uvaja akordno obračunavanje takomenovanih svojih ustreznih tarifnih postavk.

Naj omenimo še prekvalifikacijo. Poleg večjega števila že prekvalificiranih invalidov, jih je trenutno 20 na prekvalifikaciji za različne poklice in vsi sprejemajo oskrbnino v višini povprečne mesečne plače pred invalidnostjo. Po uspešno končani prekvalifikaciji bodo vsi ti invalidi lahko opravljali delo, do katerega jim je gmotno pripomogla naša dužba.

Pa naj kdo sedaj reče, da naši invalidi vseli teh skrbi ne zaslužijo. V vsem tem je značilen izredno majhen odstotek bolniških invalidov, ki delajo na ustreznem delu, ki je v precejšnji meri manjši od procenta bolniških dni vseh ostalih članov kolektiva. To je pozitiven znak zavestnega dela. Kot informacijo javnosti pa moramo istočasno javiti tudi, da se nekateri invalidi preveč forsirajo v svoji invalidnosti in da se delajo sami večje reveže, kot v bistvu so. To je tista negativna stran, ki krivično temni realno prizadevanje za de ljudi. Lahko z vso pravico rečemo, da je ta skrb, ki jo dajemo v našem kolektivu delovnim invalidom brez primere tako v jugoslovanskem, kot tudi inozemskem merilu in na to smo lahko samo ponosni.

Medsebojni odnosi obračunskih enot

V zvezi predstojećih priprav za prehod na samostojen obračun po obračunskih enotah, v naslednjem podajam nekaj misli o medsebojnih odnosih osnovnih in uslužnostnih obračunskih enot.

Poznano je, da se ekonomska enota jame vzhod sestoji iz treh proizvodnih obračunskih enot (proizvodne etaže) in iz treh pomožnih (uslužnostnih) obračunskih enot. T esojamska mehanizacija, priprave in zračenje s sanacijo, transportom in železnim oporjem. Uslužnostne enote vršijo vse usluge za proizvodne etaže tako, da se lahko delo na proizvodnih deloviščih (odkopih) normalno odvija. V današnjem stanju so navedene uslužnostne enote organizacijsko močnejše zato, ker se preko celega leta niti številčno, niti s kadri ne izpreminjajo, kot je to — zaradi različnih pogojev na etaži — primer v proizvodnih enotah.

Po osnovni zamisli bi po prehodu na samostojen obračun pomožne obračunske enote vse svoje usluge zaračunavale enoti, katere so jo izvršile. Ta misel je tudi pravilna, vendar bomo morali pri praktični izvedbi te zamisli upoštevati gotove momente, kot so:

a) Proizvodna etaža v organizacijskem smislu ni zaključena enota, ker nosijo za niz problemov (zračenje, sanacija, mehanizacija) odgovornost druge obračunske enote.

b) V obračunski enoti nastajajo največji stroški takrat, ko je proizvodnja najmanjša. To je ob začetku ali zaključku etaže, ko proizvaja praktično ni, stroški pa narastejo zaradi: priprav, montaže, demontaže mehanizacije, sanacijskih del, popravil demontiranega oporja itd.

c) V jami je niz objektov, katere koristijo proizvodne enote, na katere pa iste nimajo nikakršnega vpliva. Ti objekti so: glavni in etažni odvoz, napajalno električno in vodovodno omrežje, transport materiala in lesa, zračenja itd.

d) Uslužnostne enote imajo dokaj trdne normative bremenitve svojih storitev, dobljene na podlagi večletnega zasledovanja teh stroškov. Nasproti temu pa imajo etaže samo nekaj normativov točno določenih (les, razstrelivo, učinek).

Pri podrobni proučitvi navedenih dejstev se pride nehoté do zaključka, da naj bi se prehod obračunskih enot na samostojen obračun izvršil po stanju, kot je sedaj. To je, da se vsaka obstoječa enota bori za zmanjšanje vseh svojih normati-

vov (stroškov na tono). S tem načinom prehoda na samostojen obračun so praktično administrativno delo obračunskih enot niti najmanj ne poveča.

Proizvodne obračunske enote bi morale računati s konstantnimi bremenitvami uslužnostnih enot — najprimernejši ključ delitve bi bila planska proizvodnja. Uslužnostne enote bi pa vse svoje delo morale usmeriti v zmanjšanje stroškov (din/tono). Prekoračenje danih normativov bi obračunske enote morale nadoknaditi iz svojega dohodka (plač), oziroma v obratnem primeru bi svoj dohodek povečale.

Potrebno je, da odgovarjajoče službe rudnika te probleme podrobno proučijo in da se čimprej izdelajo kriteriji za medsebojne odnose obračunskih enot.

Vzporedno s tem pa mora teči delo vseh sil kolektiva, da se vsi člani podrobno seznanijo s prednostmi in načinom dela obračunskih enot. Istočasno pa tudi z njihovim bodočim delom in odgovornostjo na področju samoupravljanja.

Ing. Dušan Janežič

RAZGLAS

Po 165. členu uredbe o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list FLRJ, št. 52/57) in 6. točke navodila o postopku z najdenimi predmeti (Uradni list SFRJ, št. 93/49) objavljamo, da so bili na območju Skupščine občine Velenje najdeni spodaj navedeni predmeti:

1. 14 moških najdenih koles v okolici Velenja in Soštanja;
2. okvir moškega kolesa;
3. 2 ženska kolesa;
4. usnjena kapá za motoriste;
5. očala za motoriste.

Prosimo lastnike zgoraj navedenih predmetov, da iste dvignejo pri oddelku za notranje zadeve Skupščine občine Velenje v roku enega leta po objavi tega razglašja. Po tem roku bodo ti predmeti last splošnega ljudskega premoženja.

Oddelek za notranje zadeve
Skupščina občine Velenje

V prostem času lahko počnem kar hočem

Verjetno, da tako misli tudi defavec, tov. ZOHAR Štefan, ki je zaposlen pri jamski mehanizaciji RLV.

Prav ima! Kako bo izkoristil svoj prosti čas v popoldanskih ali večernih urah, je res stvar posameznika. Oblik razvedrila je veliko. Eni poslušajo radio, drugi gledajo televizijo, tretji igrajo šah itd. ZOHAR Štefan pa verjetno najbolj prija pretepanje svoje žene na javnem mestu. Tudi močno in glasno razgrajanje pri tem delu mu je verjetno pri srcu. Ali je to res taka reč, če se zaradi njegovega razgrajanja prebudijo stanovalci sosednjega bloka? Glavno je, da se tovariš zabava in da je zabava primerna njegovemu okusu.

Dogodek je resničen. Dogodil se je v noči med 10. in 11. decembrom 1964 pred hotelom »Paka« v Velenju. »Junakov« glas je bil dovolj močan, da nas je prebudil. Kraj dogodka pa je bil tudi dovolj osvetljen, da smo izvrstnega »junaka« lahko prepoznali.

Obiskali smo rudnik Raša

V mesecu novembru se je izvršila strokovna ekskurzija članov reševalne ekipe RLV, katere se je udeležilo 37 reševalcev.

Potek ekskurzije je bil naslednji: Z avtobusom smo se odpeljali v Fiesu, kjer smo prenočili. Naslednji dan smo šli do Raše. Med potjo smo si ogledali mesto Pulj. V Raši smo imeli krajši razgovor s predstavniki rudnika Labin. Po razgovoru smo si ogledali zunanje naprave — separacije in skladišča. Prenočevali smo v samskem domu v Raši. Naslednji dan je bil ogled reševalne postaje, predavanje in ogled jame Labin. Po ogledu jame smo imeli v reševalni postaji daljši razgovor, kjer je vsak lahko postavljaj vprašanja po svoji presoji. Na vprašanja pa so odgovarjali: glavni ing. HTV službe, pomočnik upravnika jame Labin in glavni ing. el. strojne službe oz. jam. mehanizacije.

Jama Labin ima ca. 1.500 delavcev. Trenutno imajo 20% razhoda od tega 7,6% bolnih in nezgod. Vse nezgode so v glavnem osebnega faktorja. Močna je tudi fluktuacija. Odhajajo v glavnem zdravi ljudje, šibkejši in invalidi pa ostajajo. Od skupno zaposlenih v jami je 70% delavcev na postranskih delih kot so: zasip, transport in priprave.

Rudnik je v svoji zgodovini utrpel dve veliki nesreči. Leta 1940 je pri eksploziji premogovega prahu izgubilo življenje 400 rudarjev, leta 1958 pa 80 rudarjev.

Do eksplozije je prišlo zaradi skrajno zanemarjenih razmer v jami. Italijanski okupatorji niso niti malo skrbeli za varnost rudarjev.

Otroci naših rudarjev željno pričakujejo, da bi se taki prizori ponovili

Sedaj je HTV služba zelo dobro organizirana in do tako velikih nezgod praktično ne more več priti.

Starost premoga je: terciar, skrajna talnina pa kreda. Debelina slojev se menja med 5 m in 0,5 m. Nižji sloji so močnejši. Skupno je 40 slojev, od katerih je 11 v odkopavanju. Odkopali pa so že skoraj ves predel položno ležečih in enakomernih slojev. Prišli so v območje večjih

ali manjših prelomnic, ki onemogočajo uporabo kompleksne mehanizacije. Prilike še vedno diktirajo enostavnejšo mehanizacijo, kot so stresalke in dvoveržni transporterji. Glavni odvoz vršijo z diesel lokomotivami in jamskimi vozički.

Glavna odpiralna dela z jaškom in glavnimi prečnimi ter smernimi progami so v talnini. Te ni potrebno podgrajevati, zato imajo minimalne stroške. Vsa jama je pod gladino morja, toda do morja je najbližje 1500 m. Jama je strogo metanska zaradi obilice nevarnega prahu. Samega metana skoraj ni opaziti. 100 do 200 gr premogovega prahu na en m³ zraka deluje močno eksplozivno. Sam prah ima nad 14% izhlapljivih snovi. Premog je suh z malo pepela.

Razstreljuje se samo na koncu izmene. Pri tem se uporablja razstrelivo KM. Zaradi povečanja varnosti ga uporabijo 200 gr na eno vrtino. Dnevno porabijo okrog 10 ton kamenega prahu za prašenje pred eksplozijo. Polovico tega prahu mora skozi mrežo s 144 odprtini na en cm², polovico pa skozi mrežo s 6.400 na en cm². Za ta prah imajo lastne drobilce. Razprševanje se vrši tako, da se na vsako vrtino postavi predpisano težo kamenege prahu. Neposredno pred odstrelitvijo pa se s pomočjo komprimiranega zraka po delovišču razprši predpisana količina prahu. Kot mašilo uporabljajo vlažen pesek. Z daljšim proučevanjem so ugotovili, da je vlažen pesek najboljše tesnilo, ki povzroči 100% izgoritve eksplozivnega materiala. Ilovica kot tesnilo zelo slabo

manjši dodatni impulz, kot na primer udarec s sekačem, lahko povzroči velike sprostivne pritiskove.

Rušni svodi v krovnem apnencu povzročajo občasno dodatne dinamične sile, ki v jami in na površini delujejo kot občutni potresni sunki. Puščene premogove stebre praktično ne moremo več odkopavati. Sloje odkopavajo zaporedno od zgoraj navzdol. Vrhnji sloj je podvržen rušenju statičnih ravnotežij in s tem velikim sprostivam pritiskov. Tu se pričakujejo večji gorski udari. Tesarba teh odkopov je med seboj močno povezana in kombinirana z lesom. Pri rušenju rušnih obokov zaradi odkopavanja pride do porušitve ravnotežja akumuliranih napetosti v premogovem sloju ob bokih tega svoda, kar povzroči večje gorske udare. Po odkopanju gornjega sloja se gorski udari na spodnjih deloviščih ne pojavljajo več. Zaradi tega si etaze slede v krajših razdaljah ena izpod druge. Pri večjih razdaljah med etažami, bi se napetosti v krovnini ponovno lahko zgostile in akumulirale.

Veliko pozornost polagajo tudi na pravilno debelino in porušnost krovne same.

Kot omenjeno, je podgradnja v gornjem sloju povezana in kombinirana z lesom, da tvori zaključeno celoto in praktično do izbijanja te pri gorskem udaru ne more priti. vzdolž čela vgrajujejo tudi lesene stebre, ki blažijo usedenje krovne pri nenadni sprostitvi pritiska. Po vsakem gorskem udaru sledi doba mirovanja na čelu, dokler se pritiski ponovno ne nakopičijo.

Povzročajo tudi umetno izvajanje oz. sproščanje hribinskih udorov z 1,8 m vrtinami in polnitvijo 400 gr. KM na vrtino. Vibracija eksplozije daje dodatni impulz za sprostitve pritiska.

Večina udarcev se pojavlja iz stropa, malo pa iz tal. Večina udarcev iz tal se pojavi daleč za odkopno fronto.

Požari tvorijo največjo nevarnost v rudniku. Premog sam je nevnetljiv. Zadnje čase so imeli dva večja požara, katerih vzrok še ni pojasnjen.

Uvedeno imajo centralno reševanje. Kot posebna služba deluje varnostna služba.

Vsaka jama ima šefa HTV službe, ki je inženir. Ima podrejenega poslovodjo in 7 HTV nadzornikov.

Vsak član reševalne čete ima za primer nesreče točno odredeno delovno mesto in delo.

Mesečno imajo 6 ur praktičnih in 2 uri teoretični vaj. Vaje se vrše kampanjsko in povezano praktično s koristnim. Mnogo proučujejo karte, pohodne poti itd. Imajo tudi bunker za vežbe o vojaških vojnih plinih.

Imajo »Dröger« aparate in nekaj ruskih štiriurnih, s katerimi pa niso povsem zadovoljni.

Ing. Kovačič Tone

Preklicujem ukradeni izplačilni kartonček številka 113. Molner Mato, obrat jama vzhod.

Izgubil sem novo usnjeno rokavico na poti od samske stolpnice do trgovskega podjetja »Bazen« (Nama). Poštenega najditelja prosim, da jo vrne na naslov F. L.

ZAKAJ NE PO REDNI POTI

Velenje, mesto z najsodobnejšo arhitekturo, s kopico novih zgradb, namenjenih družbenim in gospodarskim potrebam ter mnogimi stanovanjskimi objekti, vzbuja v očeh enostranskega opazovalca vtis, da je to mesto, kjer se stanovanjska problematika rešuje tako ekspeditivno, da o kakem stanovanjskem problemu ne more biti govora. Vendar to le ni popolnoma res.

Zavedati se moramo nekaj upoštevanja vrednih faktorjev, ki vplivajo na dejstvo, da stanovanjska problematika le ni tako majhna. Razširjenost ter povečanje proizvodnje vseh podjetij v dolini, še prav posebno pa v RLV kot daleč največjega podjetja tudi po številu zaposlenih, zahteva vedno večje potrebe po novih delavcih. Dolina sama je postala že premajhna in delavci prihajajo predvsem iz drugih krajev.

Priliv in potreba teh ljudi za urejenim življenjem in primernim stanovanjem, ki to pogojuje, je večja od dejanskih stanovanjskih kapacitet ter tempa stanovanjske izgradnje. Nujna posledica premajhne možnosti hitre dodelitve stanovanj, pa je, da se morajo družine potikati včasih v za stanovanje res nemogočih prostorih, navadno kot podnajemniki. Poznamo celo družino, ki začasno stanuje v nekašni drvarnici. Primerov, da je veččlanska družina stisnjena v en sam prostor pa imamo zelo mnogo. Za tako situacijo pa ni vedno krivo samo to, da nimamo prostih stanovanj, temveč v več primerih tudi ljudje sami. Omenimo naj, da ima RLV na razpolago relativno dovolj prostora za samce. Mnogo delavcev, ki se nastanijo v samskih domovih, je poročenih in ima otroke. Da bi pritegnili družine k sebi, pa iščejo kakršenkoli prostor, kjer bi si zasilo uredili družinsko življenje. Vendar, na ta način najdeni stanovanjski prostori so v večini primerov za stanovanje družine nemogoči in neprimerni. Dogaja pa se tudi, da poročeni samci enostavno pokličejo svojo družino in jo naselijo v samske sobe. Pravilnik o hišnem redu v samskih domovih seveda tega ne dovoljuje in prihaja do mučnih situacij, ko se želi v samskih domovih red in zadoščenje hišnemu redu. Dejstvo pa je, da so ti ljudje opozorjeni na to, da ne smejo pripeljati družine v samske domove in da jim ne moremo, vsaj zaenkrat, nuditi družinskega stanovanja. Vendar se kljub temu večkrat gre preko tega in ljudje spravljajo sami sebe in rudnik v neprijetno situacijo. Vsako popuščanje pravil o hišnem redu pa bi privedlo do anarhije in nezdruživ razmer v samskih domovih, ki jih nikakor ne smemo dopuščati.

Torej ugotavljamo, da je stanovanjski problem le precejšen, mnogo večji kot izgleda na prvi pogled. Vendar danes ne bi govorili o tem, temveč o pojavu, ki ta problem spremlja. Prosilci za dodelitev stanovanj so v večini primerov dobro seznanjeni s situacijo, vedo, da stanovanj ni in da je potrebno precej potrpljenja in čakanja, preden se odpre možnost dodelitve. Kadrovsko-socialna služba ter stanovanjska komisija CDS skušata reševati in to kar najbolj in najbolj pravično stanovanjsko problematiko ter pri tem dele upoštevate vse faktorje, ki vplivajo na to, kaj je najbolj nujno in kaj mogoče malo manj. Vendar nekateri prosilci vidijo samo svoj problem ter so prepričani, da je njihov primer najbolj potreben hitre ugodne rešitve, čeprav je dejansko mnogo še bolj kritičnih primerov. Forsiranje svo-

jega primera pa uveljavljajo nekateri preko najvišjih organov v republiki, jim opisujejo svoje stanje v mnogo bolj kritični luči, kot dejansko je, včasih omenjajo celo to, da se jih nepravično obravnava itd. Vse z enim samim ciljem, da bi si z urgenco teh organov priborili stanovanje prej, kot pa kaže stvarno stanje in dejanski redosled. Ti ljudje pozabljajo, da bi v primeru, če bi urgencia uspela, moral nekdo drugi, ki je ravno tako ali pa še bolj potreben stanovanja, čakati še dolgo na prepotrebno stanovanje. Vsi bi morali objektivno presojati splošno situacijo, ne pa gledati le sebe in svoj problem. Nekateri tudi vse premalo upoštevajo dejstvo, da imajo prednost seveda tisti, ki že dolga leta delajo na rudniku, ki so že marsikaj dali od sebe, imajo težke stanovanjske pogoje ter že več let vložene prošnje.

Naj za primer navedemo urgenco za P. J. Na RLV je zaposlen manj kot leto dni, prošnjo za dodelitev stanovanja ima vloženo manj kot mesec dni, a vendar je že prišla urgencia republiških in občinskih organov! Tovariši, ki se poslužujejo takega načina forsiranja hitre dodelitve stanovanja, negirajo svoje samoupravne organe in zmanjšujejo njihov ugled, kajti tisti, ki takim prošnjam verjame, mora podvomiti v pravilno delo odgovarjajočih organov ter služb. To pa nikakor ni in ne sme biti res.

Zavedati se moramo, da RLV vsaj trenutno ni v stanju, da bi istočasno z nastopom službe novemu delavcu dodelil tudi novo, ali vsaj primerno stanovanje. Ponaolvamo, da se odgovorne službe in orga-

ni prizadevajo in trudijo, da bi pogojem ustrezno kar najbolj reševali to problematiko.

Vsa podjetja v dolini, prav posebno pa RLV vlagajo ogromna sredstva v stanovanjsko izgradnjo. Rezultat tega je novo Velenje, ter še mnogoštevilni stanovanjski objekti na področju Saleške doline. Nerazumevanje poedincev in njihov vse preveč oseben odnos do še nerešene problematike ter iskanje privilegijev potom iskanja urgenc višjih organov pa povzroča samo zmedo, ki reševanje problematike prav nič ne pomaga. Zelo napačno in nepravilno bi bilo, če bi urgence privilegirali, a istočasno vodili v evidenci nerešene, a kritičnejše primere. Stati moramo na stališču, da dobe stanovanja v prvem planu tisti, za katere sta naša odgovorna služba ter stanovanjska komisija CDS ugotovila, da imajo dejansko najtežjo stanovanjsko situacijo, so dobri delavci ter disciplinirani občani. Vsako vplivanje od drugod pa povzroča več dela in pojasnjevanj, povzroča zmedo pri opravljanju začrtanih smernic dela, vendar na samo reševanje pa bistveno ne more in ne sme vplivati. Delu naših samoupravnih organov ter služb moramo zaupati in objektivno ocenjevati splošne potrebe in možnosti, ne pa skozi prizmo individualnih želja in potreb. Poznavanje problematike same ter perspektive stanovanjske izgradnje, težave na katere se naleti pri reševanju, vpogled na dejanske stanovanjske razmere ter več zaupanja delu organov in služb, bi odločno zmanjšalo iskanje rešitve problemov izven delovne organizacije.

URBANISTIČNI NAČRT VELENJA

Sedaj, ko se približujemo novemu letu in ko z veseljem pričakujemo praznične dni, se nekako romantično poslavljamo od tega leta, ki je bilo spet polno plodnega v Velenju. Morda ni Velenčana, da se ne bi s ponosom ozrl na nov vodovod, ki smoga z udarniškim delom in s skupnimi močmi zgradili in si s tem zagotovili zdravo pitno vodo. Potem na gornji del Velenja, ki se spreminja v prikupno naselje, v katerem si bo rudar res lahko po napornem delu prijetno odpočil.

Spominjam se, kako sem še kot deček hodil po trgu današnjega starega Velenja in ko sem kar občudoval te stare enonadstropne hiše, ne vedoč, da bodo čez par let skoraj izobčene. Izven trga se je valovilo žito na ogromnih njivah proti Saleku, ob katerih se je vijugal potok Paka, ki je že po večjem naliivu prestopil bregove, a kljub temu je bil vabljiv v poletnih dneh za kopalce, kajti jezero smo poznali le kot žabjo mlakužo. Tudi šola, v katero sem hodil, so nekoč preuredili iz hlevov, a nam je kar dobro služila, čeprav se nas je stiskalo v klopi včasih tudi po šest učencev, tako da je bil pouk zelo naporen in seveda tudi neuspešen.

Kmalu po vojni je naselje, v katerem so bivali rudarji postalo neugodno in prezozko, zato so začeli graditi nova udobna stanovanja, kajti, če so hoteli v rudniku boljše proizvajati so potrebovali več delavcev in s tem v zvezi tudi stanovanja. Tako se je začelo razvijati naselje v prijetno rudarsko mesto in končno pristalo na tako visoki točki, da je med najlep-

šimi širom po domovini. Tako uživa ugled zaradi svoje lepote tudi onstran meja, kajti državljani si napravijo prijetne počitnice pri nas.

Torej kakšno presenečenje nam bo prineslo leto 1965, saj bo v tem letu dobilo Velenje spet novo obliko. Na tistem mestu, ki je še letos rasel bujni hmelj, se bo spremenilo v veliko gradbišče nove gimnazije tako, da bo za šolsko leto 1966 do 1967 že predana namenu, da ne bo treba dijakom hoditi v Celje, kar je seveda precej naporno. Gradila naj bi se še ena osnovna šola poleg gimnazije. Gradnja enodružinskih hišic naj bi se nadaljevala in zaključila nekako pri Selu. V poznejših letih naj bi se gradnja enodružinskih hišic preusmerila ob griču pri domu počitka. V načrtu je tudi, da se začne regulacija Pake do Sela in to ob železniški progi tako, da ne bo več nevarnosti za poplave v Saleku, kakor se je dogajalo do sedaj.

Torej ni čudno, če pravijo, da je v Velenju 1 m² zemlje dragocenejši, kakor malokje v državi, zato morajo biti načrti za gradnjo dobro izdelani. Perspektive v Saleški dolini so dobro razporejene, tako da bo čez nekaj let dolino težko prepoznati v starem pomenu.

Lednik Ivan

BILI SMO V ITALIJI

Veselili smo se tega izleta že takoj, ko smo izvedeli podrobnejše podatke. Toda že v času priprav smo bili dvakrat neprijetno presenečeni, ker se je prestavljala dan našega odhoda iz tedna v teden. Na posled smo le dočakali in izvedeli za defenitivni dan odhoda.

Kolektiv sindikalne podružnice jamske mehanizacije vzhod se vsako leto dobro pripravi na sindikalni izlet in nestrpnost pričakuje naslednjega. Tako je bilo tudi letos. Zanimanje za izlet se je razširilo tudi na druge podružnice.

V nedeljo zjutraj smo se že zgodaj zbrali pred hotelom Paka in čakali na avtobus. Bili smo vsi razen enega, ki ga ni bilo še tudi takrat, ko je prispel avtobus.

Ko smo zbudili še zaspani zakonski par na domu in čakali petnajst minut na zadnjega zamudnika, smo se odpeljali brez njega. Po nekaj kilometrih dremanja nas je presenetila vodja pota z izletnika in razdelila vsakemu šilce konjaka »za korajžo«. Razvezali so se nam jeziki in med ugibanjem, kako bo na meji, nam je hitro minil čas do Postojne, kjer smo si privoščili skromen zajtrk.

Smer in relacija našega izleta so bile Trst, Benetke. Za marsikoga je to pomenilo prvi prehod čez mejo, prvi korak v tuji svet. Ko smo se pripeljali do obmejnega prehoda v Sežani je bilo občutiti, da so nekateri malce nervozni. Zakaj neki? Carinski organi so izbrali nekaj kandidatov za pregled na »štih proba«, ostali pa smo morali zapustiti avtobus, da so ga pregledali. Po dobri uri pregledovanja smo se vkrcali in se pripeljali do italijanske strani, od koder smo po obmejnih formalnostih kmalu odšli naprej. Sele sedaj so si nekateri oddahnili in se sprostili. Razpoloženje je bilo vse večje in že smo zagledali tržaško luko in mesto Trst globoko pod nogami. Vreme je bilo čudovito in je še poudarjalo razpoloženje.

V Trstu smo se za trenutek ustavili pred železniško postajo, nakar smo nadaljevali pot proti Benetkam. Toda na poti nas je čakalo presenečenje. Zavili smo namreč z glavne ceste in se pripeljali v Doberdob, kar sicer ni bilo v načrtu. Vsi smo bili impresionirani z veličastnim spomenikom iz prve svetovne vojne »Doberdob, slovenskih fantov grob«, je bil pred nami miren in razsežen, mnogo lepši, kot smo si ga mnogi zamišljali. Ker smo imeli pol ure časa smo se povzpeli celo na vrh, kjer smo videli vojaški muzej iz prve svetovne vojne. Čas nam je bil prekratko odmerjen, da bi si kaj podrobneje ogledali, vsi pa smo bili veseli, da smo ta grob lahko vsaj videli.

Kmalu smo bili zopet na glavni cesti. Vozili smo v koloni različnih avtomobilov in občudovali cesto in promet na njej. Sonce je neumljeno pripekalo, saj se je kazalec na uri pomikal že proti dvanajsti uri. Od daleč smo zagledali zvonike cerkva v Benetkah in ugibali kako daleč smo že.

Ob pol enih smo prispeli v Benetke, naš končni cilj in zapustili avtobus. Sli smo približno petnajst minut ob Canalu Grande, kjer smo opazovali gondole, beneški tramvaj, brodne taksije. To je bilo za nas povsem novo. Stojnice o bpoiti so bile polne najrazličnejšega kiča in marsikdo je že tu zapravil prve lire.

Utaborili smo se v hotelu Terminus, blizu železniške postaje. Sobe so bile zelo skromne, toda čiste. Odložili smo stvari, dogovorili smo se, da si bomo skupaj ogledali center Benetk, določili čas za zbor in se takoj razšli po bližnji okolici, da si nabereimo vtisov, kupimo kaj lepega za sorodnike in znance in da se znebimo kakšnega odvečnega zavitka cigaret. Z jezikom ni bilo težav, treba je bilo le upoštevati: »govori srbski, da te razume celo svet!«.

Stojnice in trgovine so bile polne vsega in težko je bilo izbirati med toliko stvarmi. Srečevali smo se med seboj in šalili, kajti vsak je imel nekaj za bregom, največ pa cigaret. Nato smo se zbrali pri postajališču beneškega tramvaja, ki je navadna baraka in se vkrcali nanjo, da nas popelje po Canalu Grande do Markovega trga, kamor smo prišli po približno dvajsetih minutah vožnje.

Doževa palača, Markov trg in Markova cerkev, zvonik, posebna ura in še in še so pritegovali našo pozornost. Nekateri so raje gledali po izložbah, drugi so se razgubili po ozkih ulicah, nekateri smo pa ogledovali znamenitosti in fotografirali. Tisto popoldne je bilo ob obilici novih vtisov kratko, toda bogato.

Po vrnitvi v hotel smo se našli še skupaj na večerji, ki smo jo že težko pričakovali. Toda po večerji bi človek mislil,

da bo te ljudi, ki so prišli od daleč premagal spanec. Ne, večina je hotela videti in občutiti še nočni utrip življenja v Benetkah, v tem lepem mestu mostov in nekoliko umazane vode, mestu luči in reklamnih napisov.

Zjutraj smo takoj po zajtrku zasedli avtobus in se odpeljali proti Trstu. Spali smo dobro, zato smo se pogovarjali, kaj je ta ali oni videl in doživel, kaj je kupil in za koliko. Blizu Trsta smo se ustavili in si ogledali še grad Miramare, ki je s svojo lego in okolico, vsebinsko in lepoto res paša za oči. Po kratkem postanku smo nadaljevali vožnjo in prišli v Trst, kjer smo se zapeljali k cerkvi na griču in si malo ogledovali Trst. Nato smo pred železniško postajo parkirali in se vsak s svojimi željami in lirami v žepu zapodili v mesto, da kupimo to in ono.

Zvečer smo se trudni, toda polnih rok najrazličnejših stvari zbrali v avtobusu in ugotavljali, kaj je ta ali oni pozabil kupiti, kje je bil oguljufan in kako. Na meji so bili zelo pozorni na zavitke in prtljago in marsikateri je dobil listek za carino. Toda vsi smo bili zadovoljni razen enega, ki je pošteno plačano blago pozabil v trgovini. Kmalu smo zaspali in se prebudili šele v Velenju, kjer smo se razšli z željo, da bi kmalu šli na podoben izlet, kjer bi bilo še lepše in zanimivejše.

Petko Janez

Kako sem se odločil za poklic rudarskega tehnika

Rad prehiram list Rudar, v katerem lahko preberem marsikaj zanimivega. Zadnje čase pa se pojavljajo težave, ker manjka gradiva za ta list. To pa je vzrok, da ne more rudarski list vedno izhajati. Odločil sem se, da grem v srednjetehtniško kaj me je privedlo do tega, da sem se odločil za poklic rudarskega tehnika. Letos sem dokončal osemletko in pojavilo se je vprašanje, kakšen poklic naj si izberem. Odločil sem se, da grem v srednjetehtniško šolo za kemijsko stroko v Ruše. Ker pa sem brez roditeljev in mi podpora, katero dobivam od socialnega varstva v znesku 9.000 din ni zadoščala za plačevanje oskrbe v internatu in vsakodnevne potrebe, sem prosil na socialnem varstvu za dijaško pomoč. Dijaško pomoč so mi odobrili v znesku 6.000 din, kar pa je premalo, ker

stane oskrba v internatu 13.000 din mesečno. Ker mi je tu spodletelo, sem se odločil za poklic rudarskega tehnika. Na šoli imam odlične pogoje, zato sem vesel, da sem se odločil za ta poklic. Ugotovil sem, da je rudarski poklic lep, čeprav je naporen. Vsak mesec delam na drugem delovišču, da se bom lahko seznanil z obrati, kateri oskrbujejo rudnik s potrebnim materialom. V jami še nisem delal in me zelo zanima, kako je v njej. Ko bo začel obratovati šolski rudnik, bom tudi jaz lahko stopil v precejšnjo globino, kjer bomo kopali industriji tako dragoceno surovino — premog.

Ker se bližamo novoletnim praznikom, želim delovnemu kolektivu RLV srečno in uspešno novo leto.

Raspotnik Milan

Prišli so, in me izselili

Tako je navajal trener nogometnega kluba Partizan-Rudar M. L. na enem od zadnjih sestankov nogometašev.

Izselili smo ga. Zakaj?

Poglejmo resnici v oči.

Že okrog dve leti je stanoval trener M. L. v samski sobi Rudnika lignita Velenje. Vsi, ki stanujejo v teh stanovanjih poznajo red in se ga tudi držijo. On pa je hotel biti izjema. S svojim obnašanjem je nadlegoval svoje sstanovance, kakor tudi čistilke. Skratka, bil je pravo nasprotje z drugimi stanovalci (rudarji). Med drugim je vodil v svojo sobo (kar je najstrožje prepovedano) tudi ženske. V tej sobi ni bilo miru niti ponoči, niti podnevi. Na vsa opozorila je ostal gluhi, hrup se je nadaljeval, češ, saj nisem član kolektiva in mi tako in tako nič ne mo-

rejo. To je izjavil ob priliki obiska uslužbenca kadrovske-socialne službe. Ni hotel razumeti, da so njegovi sstanovalci rudarji, ki si s trdim delom globoko pod zemljo služijo vsakdanji kruh, a po delu si želijo mir in počitek (ki ga tudi morajo imeti).

On pa je bil spočit, saj je na teden treniral nogometaše le 9 ur, za kar pa je prejemal lepe mesečne prejemke.

Poleg tega ni plačeval stanovanja in tudi malice je prejemal brezplačno.

Prepričani smo, da nas je velik procent Velenjčanov, ki smo simpatizerji nogometa, in ga tudi podpiramo, verjetno pa imamo za takšen odnos trenerja, ki bi moral biti vzgled vsem ostalim, vsi utemeljene pripombe.

INVENTURA

Novo leto spet je tu, zapojmo ju-hu-hu. Ob koncu starega leta pride mi na um, da treba dati je dokončni obračun. Vrstni red res tu ni važen, samo, da se le kaj ne zlažem.

Je prav zares prমেjduha, šaleških krav večerja se že kuha. Če zdovc potegne al' če pohre piha — Velenjčan vsak ga z jezo vdiha, je težko vonj ta grd prenesti, še slabš je kravam — ko morjo takšen silos jesti.

Da elektrike bi primanjkovalo — ni nam se bati, saj prav zares podražili so se kilovati. Elektrarno še eno bi mi zgradili,

če bi kredite bli dobili. Tako pa dež in premog ta staro rešujeta iz zagate, da nam le ta proizvajata nove megavate.

Tudi vode nam zdaj ne primanjkuje, še lansko leto s to rečjo bilo je huje, da vodovod smo nov zgradili — bili smo v skrajni res že sili. Se delalo je tud udarno na bazi prostovoljni, zdaj vse je preč in vsi smo zadovoljni.

Stanovanjski rešili smo problem, to vidi se že zdaj v jesen. Hišic sto smo tu zgradili — iz blokov ven spet vse sili, milijonov pet sploh ni vprašanje, še več bi marsigdo dal zanje.

Na Skalskem hribu tam na sred — je buldožer odkril skelet, so našli zobe in kosti — kopali so jih teden dni. So strokovnjaki v Ljubljani tapravi in »Mastadont« to zver imenovali. Zanimivost res je takle vrag — zato naj pride na Velenjski grad.

Plesne vaje so zdaj v modi, mlado — staro tjakaj hodi, rumba, samba bosanova — na to mladina zdaj je nora, polka, tango, al pa valček — zapleše včasih še kak starček. Zgodi se včasih tudi defekt — pravijo, da premalo je deklet.

Limfabrika in »Gorenje«, krasita staro zdaj Velenje. So v »Gorenje« tak se pomenili, da bodo pralne stroje pocenili, so kregali se v Mariboru, ker to jim pač ni blo po godu. Če res bo to, kar so dejali (v Gorenju namreč), vsi bomo na stroje rublje prali.

Navada čara je in praksa, da za prekrške plača se tud taksa — ker za denar veliko zdaj je stiska, policaj po Velenju nič več ne piska. Kriterij zdaj že spet je strožji — previden moraš biti pri vsaki hoji — voznji.

Razpasla huda se bolezen — kuga, mori se mene — tebe — tuga. Ni važna oblika — barva — kubatura, samo da gre in da se gura. Bi Fička, Skodo, BMW — vseeno je saj moda gre. Če priče nimaš ne poroka — za temi vsakdo najbolj stoka, zastonj se slina ti cedi, čeprav bi bil samo AML. Je res tako in ne zameri, po avtu naš se standard meri.

Mesarji naši so res ptiči pravi, lepo rejeni in rudeči po naravi — to prav jim pride tud takrat, če namest piščančka — kuro prime ti za vrat. Če bik je — krava al kostrun, vse je drago prমেjduh — če rad bi kranjskih al slanina, ob ceni tej — kar vse te mine. Zato živi naj in se razvija — bolj poceni mesarija.

Kričači znani so Angleški in to po glasu in pričeski. V Velenju je nekaj oboževalcev te glazbe nore — saj zdaj gre res že vse narobe, frizura bitls — to je kaj, ne prideš modi več na kraj, al glava takšna res ni slana, če je na njej in tud v njej slama.

Hotel je »Paka« povsod že znan, pred njim stoji zdaj Karavan, če pride kakšna

Limuzina, Mercedes al Kabaret, takoj promet je bolj napet. Če tujev dost je okrog mize, kasirajo se tud devize. Le cene so preveč visoke — nismo mi za takšne skoke, je svet Martin zdaj naš patron, grem rajši kmetu po kak balon.

Orehe, mandeljne, rožice — cukre, fige in rozine, Miklavž je nosil na vse načine, ilegalno in legalno, zvečer, ponoči pa tud podnevi, samo, da se komu ne zameri. Je deda Mraz užaljen bil, ker teh stvari ni več dobil, že večkrat robantil je, klel in kritiziral, ko ostanke le še vkup je zbiral. Zato štacunarji velenjski — bodite res še bolj življenjski, je dedek Mraz to leto bolj bogat, poskrbite, da bo imel kaj zbrat.

Z moko nekaj v redu ni — je kruh vse slabši zadnje dni, naj peče pekarna ga — al naša mama, je kruhek trd, zategel in okorn, kod da žvečil bi kak gumi škorn. Za kolače — police in za žemlje, najboljša je moka iz domače zemlje — Jugoslovanska, za špagete — makarone pa je zrno laško — pšenica Italijanka.

Napadi nočni so vse gostejši — v Skalski goši al kar v Velenju na cesti. Predragi mož, v nevarnosti je tvoja žena, saj ponoči varna več ni nobena. So mulci zrastle v huligane — so drzna njih dejanja in nakane, vse več pri nas je te nadloge — bo treba ugnat jih v kozje roge.

Kemokombinat bi bli gradili, kar hoteli smo po sili — prekrizala nam banka je račune, težko je — kdor potreb teh ne razume. Smo kupili stroje že — mašine, naročeno delno je iz tujine, kdaj stal bo kombinat in dajal plin, da poganjal bi tovarne in ta bančni mlin. Nismo mi lokal-patrioti, le drugim je vse bolj napoti, tako je zdaj, a drugo leto — verjetno bo še bolj napeto.

No, takšna bla bi inventura, zdaj letu bije zadnja ura, delali smo, jedli, pili — za konc pa še dobiček smo delili. Standard naš se stalno dviga, čeprav počas, je prava figa. Če cene zdrknile bi gđaj navzdol — bi standard skočil hitrej navzgor, da slabš ne bo — to je skor res, tako dejal je naš — Kongres.

Vse spore — mrznje, naj Novo leto zgliha,

pozdravlja vas vaš knap — Pavliha

Srečno in uspehov polno novo leto 1965
želi vsem delovnim ljudem

KOLEKTIV
DELAVSKEGA KLUBA
RLV VELENJE

KOLEKTIV RLV

želi vsem vojakom, bivšim članom kolektiva, ki služijo kadrovske rok, srečno in veselo Novo leto 1965.

PREKLICUJEM
izgubljen izplačilni kartonček
Zlodej Karl, mat. štev. 22

Velenje slovi daleč naokrog, kot lepo in moderno urejeno mesto. Mnogo ljudi se že dolgo trudi in požrtvovalno dela za lepoto Velenja. A žal se najdejo vmes tudi ljudje, ki s svojo kulturno revščino delajo nered v mestu, sebi pa sramoto.

Ko sem šla 19. novembra ob 11. uri dopoldne mimo banke v Velenju, nenadoma začutim v desno ramo nek rahel sunek. Pogledam kaj bi to bilo. Na desnem roka-vu (skoraj novega) plašča zagledam velik sluzast madež s kupčkom vsebine. V levi roki sem nesla otroka v desni pa prtijago, tako da si sama nisem mogla nič pomagati. Kaj sem hotela? Stopila sem skozi najbližnja vrata in to v trgovino »Varteks«. Zaprošila sem za pomoč, da sem se vsaj to-

Super fina stranka

liko očistila, da sem lahko nadaljevala pot. Ugotovila sem, da je bila vsebina madeža gnilo jabolko brez olupka. Prijazni prodajalki sta moji prošnji takoj ustregli, za kar sem jima zelo hvaležna. Delno sem se takoj potolažila, ker sta mi dejali prodajalki, da sem imela še srečo, da nisem dobila kakšne konzervne škatle ali kaj podobnega v glavo, da na tem mestu se to pogosto dogaja. V času, ko sem se čistila, se je v bližini pojavila ženska temnih las, v svetlem predpasniku in stopicala tam okrog brez vsakega cilja, nato pa izginila v isti blok. Vsilil se mi je občutek, da mi je na rokav poslala darilo ravno ti sta ženska, potem pa prišla prisluškovať mojo kritiko. Razume se, da takega dejanja nisem odobraval in hvalila.

Osebi, ki mi je to naredila priporočam, da gre v otroški vrtec in zaprosi enega cicibančka (ki vsak že ve), da ji pojasni kam spadajo odpadki, v kolikor še do danes to ni uspelo hišnemu svetu, ki je že gotovo imel tudi težave s tako »super fino stranko«.

Vprašam se, če takšna stranka sploh sodi v mesto, in moderen blok, med kulturne ljudi?

Prizadeta stranka

PRI »PARTIZANU« JE POSTALO ŽIVAHNO

Velenjsko telesno-vzgojno društvo »Partizan« je letos začelo z intenzivnim delom. Rešuje vprašanje treningov posameznih sekcij in organizacijske probleme teh sekcij. Zato je bilo potrebno razširiti tudi upravni odbor. Izvoljen upravni odbor je kooptiral nove člane. Tako ima zdaj v svojem sestavu poleg rudniških predstavnikov in predstavnikov občine še predstavnike velenjskih šol in drugih delovnih organizacij.

Dela je veliko. Seje so dolge, a plodne. Plan je v grobem že zastavljen. Zastavilo pa si je društvo naslednji cilj:

K aktivnejšemu športnemu udejstvovanju moramo pritegniti čimveč ljudi. Predvsem moramo pritegniti mladino — to je bodoče člane velenjskih delovnih organizacij. Mladino moramo naučiti, da bo zna-

la na zdrav način uporabiti svoj prosti čas. Kot je to cilj našega društva »Svobode«, tako mora biti to cilj našega »Partizana«.

Pa še nekaj: Če bomo mlade ljudi vključili v svoje vrste, bomo gledali, da jih obdržimo tudi potem, ko bodo postali člani naših delovnih organizacij. S tem bomo pa lahko veliko pripomogli k stabilizaciji naše delovne sile.

Odgovorni člani telesno-vzgojnega društva »Partizan« se zavedajo, da so si zastavili težko nalogo. Toda zavedajo se, da jo bodo z vztrajnim delom in ob pomoči vseh, ki lahko na kakršen koli način pomagajo, dosegli. Vztrajno delati pa so pripravljeni in upajo, da vsestranska pomoč vseh, ki lahko pomagajo, tudi ne bo izostala.

DALMACIJA »VINO« SPLIT VELENJE

želi srečno novo leto vsem prebivalcem občine Velenje

V svoji poslovalnici nudi svoja odlična dalmatinska namizna in desertna vina in žganja po zmernih cenah.

Pridite in se prepričajte!

Uredniški odbor »Rudar«

želi srečno

Novo leto 1965

usem svojim sodelavcem
in cenjenim bralcem

